

FISCAAL BELEID EN

VRAGEN & ANTWOORDEN

LOONSTAMRECHTEN

Inhoudsopgave Beleid en V&A inzake loonstamrechten (art. 11-1-g, 19b en 32ba Wet LB 1964)

Vooraf	5
A. BELEIDSBESLUITEN FINANCIËN	7
1. Besluit Begrip regeling voor vervroegde uittreding; afgrenzing met loonstamrechten en eenmalige ontslaguitkeringen; overgangsrecht	7
2. Besluit Financiële regelingen bij ontslag in relatie tot het begrip regeling voor vervroegde uittreding	13
3. Regeling met België inzake ontslaguitkeringen	16
4. Regeling voor de toepassing van het Nederlands-Duitse belastingverdrag met betrekking tot de toedeling van het recht tot belastingheffing over aan werknemers betaalde afkoopsommen	20
5. Besluit Stamrechten; aanwijzing buitenlandse verzekeraars	26
6. Besluit Pensioenen: opbouw, eigen beheer en overgangsrecht. Stamrechten	27
B. VRAGEN EN ANTWOORDEN MET EEN TOELICHTEND KARAKTER	31
1. Stamrechtvrijstelling - Toestemming vooraf van de inspecteur	31
2. Stamrechtovereenkomst - Afkoopverbod	32
3. Stamrechtovereenkomst - Variabele termijnen	33
4. Stamrechtovereenkomst - Bepalen sterfttekans periodieke uitkering op twee levens	34
5. Stamrechtovereenkomst - Rentevergoeding bij te late betaling ontslaguitkering	35
6. Stamrechtovereenkomst - Een door de rechter toegekende ontslagvergoeding	36
7. Stamrechtovereenkomst - Ontslagvergoeding in de vorm van een uitkering ineens	37
8. Stamrechtovereenkomst - Ingangsdatum periodieke uitkering in polis	38
9. Stamrechtovereenkomst - (Toekomstige) echtgenoot, partner of kinderen	39
10. Stamrechtovereenkomst - Slotbegunstiging	40
11. Stamrechtovereenkomst - Slotbegunstiging (ex)werkgever	41
12. Stamrechtovereenkomst - Contraverzekering	42
13. Stamrechtovereenkomst - Verzekeraar stamrecht, Pensioenwet	43
14. Stamrechtovereenkomst - Verzekeraar stamrecht, drijven onderneming	44
15. Stamrechtovereenkomst - Verzekeraar stamrecht, beleggingseisen	45
16. Stamrechtovereenkomst - Omzetting ingegane stamrechten	46
17. Stamrechtovereenkomst - Echtscheiding, verdeling stamrecht	47
18. Stamrechtovereenkomst - Slotbegunstiging stamrechten van voor 1 januari 1995	48
19. Stamrechtovereenkomst - Omzetting stamrecht van voor 1 januari 1995	49
20. Geen banksparen voor gouden-handdrukstamrechten (BANKSPAREN)	50

Bron: Centraal Aanspreekpunt Pensioenen, www.belastingdienstpensioensite.nl d.d. 17-02-2009

Vooraf

In deze bundel zijn in eerste instantie opgenomen de fiscale standpunten die op het terrein van loonstamrechten namens de staatssecretaris van Financiën zijn gepubliceerd in een aantal beleidsbesluiten. Daarnaast zijn in deze bundel opgenomen diverse op internet gepubliceerde vragen en antwoorden met een toelichtend karakter rond loonstamrechten. Ter toelichting dient het volgende te gelden.

Het Besluit van 27 november 2002, nr. CPP2002/896M bevatte 25 namens de staatssecretaris van Financiën gepubliceerde beleidsstandpunten in de vorm van vragen en antwoorden op het gebied van loonstamrechten. Dit besluit is ingetrokken per het Besluit van 8 september 2008, nr. CPP2008/1727M, dat op 24 september 2008 in werking is getreden. Slechts 1 van de in het besluit van 2002 gepubliceerde standpunten is opnieuw gepubliceerd in het besluit van 2008. Het gaat om het oorspronkelijke vraagnummer 10. Dit is overgenomen in paragraaf 7 van het Besluit CPP2008/1727M. De overige vragen (met bijbehorende antwoorden) zijn niet overgenomen in het nieuwe besluit. Het gaat om vragen met een louter voorlichtend karakter.

Volgens laatstgenoemd besluit – inzake pensioenen en stamrechten – betreffen de vragen en antwoorden die niet zijn overgenomen uit het eerdere besluit, rechtstreekse wetstoepassing. Voor zover die vragen en antwoorden nog van belang zijn, zijn zij in geactualiseerde vorm gepubliceerd op de website van de belastingdienst (www.belastingdienst.nl), alsmede op de website van het Centraal Aanspreekpunt Pensioenen van de Belastingdienst (CAP). Het adres van die website luidt: www.belastingdienstpensioensite.nl. De vragen en antwoorden zijn opgenomen in het onderdeel 'V&A – Handreikingen pensioen LB' op de website van het CAP.

Formeel zijn de praktijkvragen vanaf 24 september 2008 ingetrokken, maar wat betreft inhoud zijn de vragen niet gewijzigd en blijven zij hun werking behouden. De inhoud van die praktijkvragen blijft dus zijn geldingskracht behouden. Kennelijk is die inhoud volgens het ministerie van Financiën zo vanzelfsprekend dat publicatie in de vorm van een formeel beleidsstandpunt, zoals tot op heden gebruikelijk was, niet meer nodig is.

Om de "praktijkvragen" op het gebied van stamrechten op overzichtelijke wijze bij elkaar te houden zijn de teksten van deze op 11 maart 2009 op genoemde website gepubliceerde praktijkvragen 1 op 1 overgenomen in deze bundel. Daarbij is uitgegaan van de volgorde zoals deze is gehanteerd op de website van het CAP.

Op de website van het CAP is aangegeven dat de vragen en antwoorden informatief van karakter zijn en (gedeeltelijk) ter vervanging van de teksten van ingetrokken beleidsbesluiten dienen. Voor die vragen en antwoorden geldt dat het geen door of namens de staatssecretaris van Financiën uitgevaardigd beleid betreft. De door het CAP geformuleerde antwoorden vloeien rechtstreeks voort uit de fiscale wet- en regelgeving!

In deze bundeling ontbreken de beleidsstandpunten die eerder waren opgenomen in het besluit van 27 november 2002, nr. CPP2002/896M onder de nummers 5, 6, 10, 11, 12 & 25. Nummer 10 is opgenomen in het besluit van 8 september 2008, nr. CPP2008/1727M (onderdeel 7), terwijl de rest niet meer opnieuw is gepubliceerd!

Opgemaakt d.d.: 20 maart 2009
 Door: Erik van Toledo
 Fiscale site Levensverzekeringen
www.fiscaalleven.nl

A. BELEIDSBESLUITEN FINANCIËN

1. Besluit Begrip regeling voor vervroegde uittreding; afgrenzing met loonstamrechten en eenmalige ontslaguitkeringen; overgangsrecht

Directoraat-generaal Belastingdienst
Team particulieren en formeel recht

Besluit van 26 mei 2005, nr. DGB2005/3299M

De staatssecretaris van Financiën heeft het volgende besloten

1. Inleiding

Aan mij zijn vragen voorgelegd over de reikwijdte van de definitie van regelingen voor vervroegde uittreding (RVU) in artikel 32aa, zesde lid, van de Wet op de loonbelasting 1964 (Wet LB) indien in verband met ontslag aan de werknemer (een aanspraak op) een eenmalige of periodieke uitkering wordt toegekend. Naar aanleiding hiervan heb ik besloten in het onderhavige besluit enige richtlijnen voor de praktijk te verschaffen teneinde de eenheid van beleid op dit terrein te bevorderen. Ik geef hiermee tevens uitvoering aan de toezegging aan de Eerste Kamer om een handvat te geven voor de praktijk. Deze toezegging is gedaan op 15 februari 2005 bij de beraadslaging over de Wet aanpassing fiscale behandeling VUT/prepensioen en introductie levensloopregeling (Stb. 2005, 115, hierna: Wet VPL).

Tenzij uitdrukkelijk anders is aangegeven, worden waar in het hiernavolgende gesproken wordt over "regelingen" daaronder ook verstaan: gedeelten van regelingen. Een werkgever is in dit besluit een inhoudingsplichtige in de zin van de Wet LB.

In het navolgende wordt - tenzij anders aangegeven - uitgegaan van de veel voorkomende situatie waarin een (ex-)werkgever een ontslaguitkering (koopsom, bijdrage) ten behoeve van de (ex-)werknemer stort bij een stamrechtuitvoerder ter uitvoering van een stamrechtovereenkomst als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel g, van de Wet LB. Houdt de werkgever de uitvoering van de overeenkomst in eigen beheer dan geldt voor hem bij de uitvoering hetgeen hierna wordt opgemerkt over de uitvoerder.

Volledigheidshalve merk ik op dat dit beleidsbesluit uitsluitend van belang is voor regelingen waarop het in artikel 38c van de Wet LB opgenomen overgangsrecht niet van toepassing is. In overeenstemming met hetgeen hierover bij de parlementaire behandeling is opgemerkt, kan artikel 38c Wet LB ook worden toegepast op stamrechtregelingen die op 31 december 2004 bestonden en ingevolge welke uitsluitend uitkeringen kunnen worden gedaan aan werknemers:

- a. die voor 1 januari 2006 reeds een of meer uitkeringen ingevolge deze regeling genoten, of
- b. die voor 1 januari 2005 de leeftijd van 55 jaar hebben bereikt.

Aan de in artikel 38c Wet LB opgenomen voorwaarde van de actuariële herrekening bij uitstel van de ingangsdatum van de uitkering(en) is per definitie voldaan bij de in dit besluit bedoelde regelingen.

Daarnaast is mij inmiddels gebleken dat zich bij de toepassing van artikel 32aa

onbillijkheden van overwegende aard kunnen voordoen met betrekking tot stamrechtregelingen die vóór de inwerkingtreding van dit besluit zijn overeengekomen, maar niet onder het hiervoor genoemde overgangsrecht vallen. Mede gelet op het feit dat er aan het eind van de parlementaire behandeling nog enige onduidelijkheid bleek te bestaan met betrekking tot de mogelijke toepassing van artikel 32aa op dergelijke regelingen heb ik overeenkomstig de door mij in de Eerste Kamer gedane toezegging besloten goed te keuren dat stamrechtregelingen die vóór de inwerkingtreding van dit besluit zijn overeengekomen niet worden aangemerkt als regeling voor vervroegde uittreding als bedoeld in artikel 32aa van de Wet LB, mits de arbeidsovereenkomst uiterlijk 31 december 2005 is of wordt ontbonden. De bovenstaande goedkeuring geldt eveneens voor (rechten op) eenmalige ontslaguitkeringen die vóór de inwerkingtreding van dit besluit zijn overeengekomen indien de arbeidsovereenkomst uiterlijk 31 december 2005 is of wordt ontbonden.

Ook voor regelingen als bedoeld in artikel 85b van de Uitvoeringsregeling loonbelasting 2001 (URLB) is dit beleidsbesluit niet van belang.

In dit besluit zijn twee toetsen opgenomen, die kunnen worden gehanteerd om te bepalen of geen sprake is van een RVU. Wanneer niet aan deze toetsen wordt voldaan, zal de Belastingdienst in beginsel het standpunt innemen dat sprake is van een RVU, tenzij uit de aangevoerde feiten en omstandigheden blijkt dat de regeling niet het karakter van een RVU heeft.

2. Uitgangspunten

Uitgangspunt van de wetgeving inzake VUT, prepensioen en levensloop is dat de fiscale faciëring voor oudedagsvoorzieningen beperkt blijft tot de regelingen voor pensioen, levensloop en lijfrenten. Dat houdt in dat alle uitkeringen, bijdragen en premies die verband houden met andere regelingen die de facto voorzien in inkomensvervangende uitkeringen bij ouderdom of overlijden niet langer kunnen rekenen op een onverkorte fiscale faciëring. Zo zullen uitkeringen, bijdragen en premies die (nagenoeg) uitsluitend dienen ter overbrugging van de periode tot de feitelijke ingangsdatum van een pensioenregeling of tot de ingangsdatum van de AOW of ter aanvulling van pensioenuitkeringen, kunnen worden getroffen door de eindheffing van artikel 32aa van de Wet LB. Het maakt daarbij niet uit of de uitkering, bijdrage of premie eenmalig is of periodiek, zoals het geval is bij stamrechten in de zin van artikel 11, eerste lid, onderdelen f en g, van de Wet LB (hierna: loonstamrechten of kortweg: stamrechten). Onder pensioenregeling wordt in artikel 32aa, zesde lid, van de Wet LB verstaan: een pensioenregeling als bedoeld in Hoofdstuk IIB en Hoofdstuk VIII van de Wet LB. Voorzover in dit besluit de conclusie dat een stamrechtregeling of een eenmalige ontslaguitkering geen RVU is, (mede) afhankelijk is van de pensioendatum van de regelingen waar de (ex-)werknemer rechten aan kan ontlenen, geldt die conclusie slechts zolang die pensioendatum niet wordt vervroegd. Dit om manipulaties met deze datum te voorkómen. Voorts moet bij wijzigingen in de voorwaarden van de (stamrecht)overeenkomst opnieuw worden getoetst in hoeverre nog sprake is van een niet als RVU aan te merken regeling.

3. Toetsing

Op grond van artikel 32aa, zesde lid, van de Wet LB dient onder een regeling voor vervroegde uittreding te worden verstaan een regeling die (nagenoeg) uitsluitend ten doel heeft de periode te overbruggen tot de ingangsdatum van de AOW (AOW-datum, 65-ste verjaardag) dan wel de eerdere feitelijke ingangsdatum van het pensioen

(pensioendatum) en/of uitkeringen ingevolge een pensioenregeling aan te vullen. Bij de hiervoor genoemde pensioendatum hoeft uit oogpunt van uitvoerbaarheid uitsluitend rekening te worden gehouden met de pensioenregeling van de dienstbetrekking waaruit de werknemer wordt ontslagen. Om misbruik te voorkomen worden voor de toepassing van dit besluit de dienstbetrekkingen van een werknemer bij een of meer verbonden lichamen als bedoeld in artikel 10a, vierde lid, van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969, beschouwd als één dienstbetrekking. Ingeval de uitkeringen niet worden vastgesteld in euro's, maar bijvoorbeeld in beleggingseenheden, dient voor de toetsing de berekeningswijze te worden gevolgd zoals ik die heb beschreven in mijn besluit van 1 maart 2004, nr. CPP2003/2813M.

In de volgende onderdelen wordt aangegeven wanneer stamrechtregelingen in ieder geval geen RVU zijn.

3.1. Stamrechten waarbij de ingangsdatum van de uitkeringen bij toekenning vaststaat

Bij dit soort regelingen zijn voldoende gegevens aanwezig om bij de toekenning van het stamrecht al definitief te bepalen dat geen sprake is van een RVU. Voor de afgrenzing tussen een "normaal" stamrecht en een RVU kan dan het volgende gelden.

A. De 55-jaar-toets

Een stamrechtregeling waarbij de ingangsdatum van de uitkeringen bij in leven zijn van de werknemer vaststaat, is geen RVU indien de periodieke uitkeringen in ieder geval eindigen uiterlijk op de dag voordat de (ex-)werknemer de 55-jarige leeftijd bereikt terwijl geen enkele uitkering op jaarbasis hoger is dan 100% van het (laatstgenoten) reguliere jaarloon uit de dienstbetrekking waaruit de werknemer wordt ontslagen.

Toelichting:

1. Met behulp van deze vrij simpele toets wordt bereikt dat een grote groep van jongere werknemers stamrechtuitkeringen kan genieten zonder dat de (voormalige) werkgever of de stamrechtuitvoerder wordt getroffen door de eindheffing.
2. De grens van 100% wordt gesteld om ophoping van de uitkeringen tegen de 55-ste verjaardag en uitsmering daarvan over de periode daarna te voorkomen.

B. De 70%-toets

Indien niet wordt voldaan aan de 55-jaar-toets (omdat de periodieke uitkering later eindigt dan op de onder A genoemde datum dan wel niet wordt voldaan aan de voorwaarde dat geen enkele uitkering op jaarbasis hoger is dan 100% van het (laatstgenoten) reguliere jaarloon) mag nog de 70%-toets worden toegepast. Dit geldt alleen in de situatie dat de uitkeringen uiterlijk ingaan op de dag die 24 maanden voorafgaat aan de AOW-datum dan wel de eerdere pensioendatum. Bij de 70%-toets vindt een actuariële berekening plaats uitgaand van de ingangsdatum van het stamrecht. Bij de berekening dient naar actuariële maatstaven berekend te worden wat uit de waarde van het recht aan maximale gelijkblijvende periodieke uitkeringen kan worden gekocht met een looptijd vanaf de ingangsdatum tot aan de dag die 24 maanden voorafgaat aan de AOW-datum dan wel de eerdere pensioendatum. Deze berekening dient netto actuariel plaats te vinden op basis van een recente overlevingstafel, waarbij leeftijdscorrecties worden gesteld op man - 5 en vrouw - 6, gerekend wordt op basis van nominale gelijkblijvende uitkeringen en een rekenrente van ten minste 3% wordt gehanteerd. Indien de op basis van deze berekening resulterende jaarlijkse uitkering gelijk is aan of minder bedraagt dan 70% van het laatstgenoten reguliere loon, is de regeling geen RVU.

Bij deze toetsing dient - in tegenstelling tot de toetsing onder A - bij het bepalen van de

70%-grens wel rekening te worden gehouden met de naar verwachting te ontvangen uitkeringen uit dezelfde vroegere dienstbetrekking (WW, ZW, WAO, VUT, prepensioen (voor zover niet overgeheveld naar de huidige pensioenregeling), levensloop e.d.). Deze uitkeringen dienen derhalve voor de toetsing te worden ingebouwd.

Nadat volgens de 70%-toets is vastgesteld dat geen sprake is van een RVU dient het stamrecht - wil het ook daarna gevrijwaard blijven van de eindheffing - te (blijven) voldoen aan de volgende voorwaarden:

1. De pensioendatum wordt niet meer gewijzigd na de berekening.
2. De laagste uitkering bedraagt niet minder dan 75% van de hoogste uitkering. Bij de toets aan deze voorwaarde mogen verhogingen van de uitkering die voortvloeien uit een aanpassing aan de loon- of prijsontwikkeling buiten beschouwing worden gelaten.

Toelichting:

1. Het gaat bij de 70%-toets om uitkeringen die (bij in leven zijn van de (ex-)werknemer) eindigen op of na de 55-ste verjaardag van de werknemer (of zodanig hoog zijn dat ze geacht moeten worden mede betrekking te hebben op de periode na de 55-ste verjaardag). Het inkomensvervangende karakter van de stamrechtregeling gaat in deze periode van het leven geleidelijk aan verschuiven van een voorziening voor pure overbrugging tot aan de volgende dienstbetrekking naar een oudedagsvoorziening. Daarom wordt de toetsingsgrens verlaagd naar 70% in plaats van 100% van het laatstgenoten loon.
2. Verder moet ook rekening worden gehouden met andere inkomensvervangende uitkeringen die in deze fase van het leven ook meer de trekken krijgen van een oudedagsvoorziening.
3. Er is geen sprake van overbrugging indien een uitkering stopt ruim vóór de AOW-datum dan wel de eerdere pensioendatum. Indien evenwel de uitkering stopt vlak vóór de genoemde datum kan de (ex-) werknemer door in de voorafgaande periode te sparen toch de periode tot de AOW- of pensioendatum overbruggen. Dat is uiteraard niet de bedoeling van de RVU-regelgeving. Uit praktische overwegingen is daarom in de toets een absolute periode van 24 maanden opgenomen die als onderbreking voorafgaande aan de AOW-datum dan wel de eerdere pensioendatum kan worden aangehouden. Bij een dergelijke periode kan - mits ook aan de overige voorwaarden is voldaan - worden aangenomen dat de regeling niet (nagenoeg) uitsluitend het doel heeft om de periode tot aan de AOW-of pensioendatum te overbruggen.
4. De 70%-toets geldt niet voor regelingen waarbij de uitkeringen later ingaan dan op de dag die 24 maanden voorafgaat aan de AOW-datum dan wel de eerdere pensioendatum. Dergelijke regelingen zal de Belastingdienst in beginsel aanmerken als RVU.
5. Indien de stamrechtovereenkomst een nabestaandenvoorziening bevat, geldt voor deze nabestaandenvoorziening de ingangsdatum van het nabestaandenpensioen als pensioendatum.
6. Het gaat bij de 70%-toets om een fictieve berekening. Indien deze berekening leidt tot de conclusie dat geen RVU aanwezig is, kunnen de werkelijke looptijd en de werkelijke hoogte van de termijnen (mits de uitkeringen daadwerkelijk binnen de genoemde bandbreedte blijven, zie opmerking 7) van de regeling dus afwijken zonder dat de regeling daardoor een RVU wordt.
7. Hoewel de 70%-toets uitgaat van een fictie, zijn er twee voorwaarden gesteld die daadwerkelijk moeten worden vervuld om de vrijwaring van de eindheffing te kunnen continueren. Deze voorwaarden dienen om manipulaties na de uitvoering van de toets te voorkómen. Het gaat om het ongewijzigd laten van de pensioendatum die bij de 70%-toets is gehanteerd en om het beperken van de variatie in de uitkeringen. Zonder de laatste voorwaarde zou het mogelijk zijn om vlak vóór de dag die 24 maanden

voorafgaat aan de AOW-datum dan wel de eerdere pensioendatum een grote uitkering te doen en in de jaren daarvoor te volstaan met een symbolische uitkering van € 1. In dat geval zou immers aan alle (overige) voorwaarden zijn voldaan, terwijl de regeling zich feitelijk nog steeds zou lenen voor het overbruggen van de periode tot aan de AOW-datum dan wel de eerdere pensioendatum.

3.2. Stamrechten waarvan de ingangsdatum van de uitkeringen bij toekenning niet vaststaat

3.2.1. De toekenningsfase

In deze gevallen zal vaak op het moment van het aangaan van de stamrechtregeling niet kunnen worden vastgesteld of sprake is van een RVU of niet. Bij de beoordeling of er al dan niet sprake is van een RVU kan men van het volgende uitgaan: een stamrechtregeling is geen RVU zolang deze regeling volgens één van beide toetsingen als onder 3.1 genoemd (de 55-jaar-toetsing en de 70%-toetsing) geen RVU is indien de uitkeringen (fictief) zouden ingaan op de dag van de beoordeling. Een (ex-)werkgever kan dus altijd zonder eindheffing terzake van een RVU een koopsomstorting doen als op de dag van storting bij de stamrechtuitvoerder de regeling volgens de toetsen en rekengrondslagen van onderdeel 3.1 geen RVU zou zijn indien het stamrecht op diezelfde dag zou ingaan.

Door het verstrijken van de tijd (en daarmee het uitstellen van de ingangsdatum) kan er wel een moment komen waarop het stamrecht aan geen van beide toetsingen meer kan voldoen. Dit kan een gevolg zijn van de oprenting van het recht en van de verkorting van de mogelijke looptijd door de periode van uitstel. De regeling kan op dat moment een RVU worden doordat de (ex-)werknemer de bestemming van het stamrecht heeft gewijzigd in een oudedagsvoorziening en wel door de ingangsdatum daarvan uit te (blijven) stellen.

3.2.2. De uitkeringsfase

De stamrechtuitvoerder zal op het daadwerkelijke moment van ingang van het stamrecht (nog eens) moeten toetsen of de regeling een RVU is geworden. Op dat moment kunnen derhalve weer de beide toetsingen van onderdeel 3.1 worden uitgevoerd. Indien een regeling een nabestaandenvoorziening bevat, wordt deze voorziening een RVU op het moment dat de uitkering ingaat.

3.2.3. Heffing over de uitkeringen

Indien de regeling ook op de ingangsdatum voldoet aan ten minste één van de beide toetsen is de regeling geen RVU. Indien de regeling aan geen van beide toetsen voldoet, zal de Belastingdienst de regeling in beginsel wel als een RVU aanmerken en dient artikel 32aa te worden toegepast. De uitvoerder is dan de eindheffing verschuldigd over de uitkeringen. Ingevolge artikel 32aa, derde lid, van de Wet LB, behoeft de uitvoerder geen eindheffing te betalen over het van de (ex-)werkgever ontvangen bedrag. Pas vanaf het moment dat het laatstgenoemde bedrag door de uitkeringen wordt overschreden wordt de uitvoerder de eindheffing verschuldigd (saldoregeling). Artikel 106 URLB bewerkstelligt vervolgens dat dit alleen maar geldt indien de (ex-)werkgever zelf eindheffing verschuldigd was over dat bedrag omdat op dat moment reeds sprake was van een RVU. Het kan voorkomen dat het stamrecht ten tijde van de toekenning (en de storting door de werkgever) nog geen RVU was (omdat werd voldaan aan de in 3.2.1. bedoelde 55-jaar-toets of 70%-toets). In dat geval zou de uitvoerder de eindheffing verschuldigd zijn over de gehele uitkering, dat wil zeggen zonder dat hij rekening mag houden met het van de werkgever ontvangen bedrag. Ik acht dit een

ongewenste situatie. Ik ben dan ook voornemens om de in artikel 106 URLB opgenomen bepaling zodanig aan te passen dat de uitvoerder bij het doen van uitkeringen aan de (ex-)werknemer gevrijwaard wordt van eindheffing over het volledige bedrag daarvan voorzover aantoonbaar reeds eerder eindheffing heeft plaatsgevonden terzake van de storting van de koopsom bij de uitvoerder dan wel voorzover de eindheffing aantoonbaar op grond van een voor bezwaar vatbare beschikking als bedoeld in artikel 32aa, zevende lid, van de Wet LB, achterwege is gebleven. De uitvoerder kan desgewenst bij de storting van de (ex-)werkgever bewijs verlangen van betaling van de eindheffing over de storting, dan wel (indien op dat moment geen sprake is van een RVU) de (ex-)werkgever vragen om een kopie van de hiervoor genoemde beschikking. In verband met de geheimhoudingsplicht kunnen inspecteurs geen verklaringen ter zake van de heffing over de storting door de (ex-)werkgever of ter zake van het afgeven van de genoemde beschikking rechtstreeks aan de uitvoerder verstrekken. Indien de (ex-)werkgever geen bewijs van betaling levert en ook geen kopie van de beschikking van de Belastingdienst overlegt, kan de uitvoerder uiteraard op een andere wijze in de contractuele sfeer voorkómen dat hij op dit punt schade lijdt.

Terzijde zij (wellicht ten overvloede) opgemerkt dat indien de stamrechtuitvoerder de eindheffing verhaalt op de (ex-)werknemer de verhaalde bedragen in mindering moeten komen op de netto-uitkeringen. Er is immers ten aanzien van eindheffingen in de sfeer van de loonbelasting geen sprake van fiscaal aftrekbare kosten of lasten en evenmin van negatief loon. Er is ook geen sprake van normale door de stamrechtuitvoerder aan de (ex-)werknemer in rekening te brengen kosten van verzekering die de hoogte van de stamrechtuitkering drukken.

4. Eenmalige ontslaguitkeringen

Voor (rechten op) eenmalige ontslaguitkeringen gelden in beginsel dezelfde uitgangspunten als voor stamrechten. Onder eenmalige uitkeringen worden tevens begrepen sommen die in termijnen worden afgelost.

Een (recht op een) eenmalige ontslaguitkering kan voor wat betreft de vraag of dit een RVU is, worden beoordeeld met behulp van de hiervoor in onderdeel 3.1 beschreven 55-jaar-toets en 70%-toets. Daarbij wordt de fictie gehanteerd dat de eenmalige uitkering op de uitkeringsdatum wordt aangewend voor een direct ingaand stamrecht. Indien met de (bruto) ontslaguitkering een periodieke uitkering voor de (ex-) werknemer zou kunnen worden aangekocht die bij een looptijd tot aan de 55-ste verjaardag per jaar niet zou uitkomen boven 100% van het laatstgenoten reguliere jaarloon is geen sprake van een RVU (55-jaar-toets). Evenmin is sprake van een RVU indien de fictieve direct ingaande stamrechtuitkering zou voldoen aan de 70%-toets van onderdeel 3.1, rekening houdend met alle daarbij beschreven voorwaarden en rekengrondslagen. Indien de uitkeringsdatum van de eenmalige ontslaguitkering nog niet vaststaat, is onderdeel 3.2. van overeenkomstige toepassing.

Als de eenmalige uitkering later plaatsvindt dan op de dag die 24 maanden voorafgaat aan de AOW-datum dan wel de eerdere pensioendatum zal de Belastingdienst in beginsel het standpunt innemen dat er sprake is van (een recht op) een uitkering die plaatsvindt op grond van een RVU.

5. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van 26 mei 2005.

2. Besluit Financiële regelingen bij ontslag in relatie tot het begrip regeling voor vervroegde uittreding

**Directoraat-generaal Belastingdienst
Team particulieren en formeel recht**

Besluit van 8 december 2005, nr. DGB2005/6722M

De staatssecretaris van Financiën heeft het volgende besloten.

1. Inleiding

Op 1 september 2005 heeft in de Tweede Kamer een algemeen overleg plaatsgevonden over de precieze reikwijdte van het besluit van 26 mei 2005, nr. DGB 2005/3299M. In dat besluit gaat het over de toepassing van artikel 32aa van de Wet op de loonbelasting 1964 (Wet LB) op ontslagvergoedingen (waaronder stamrechtregelingen). Gelet op de ontstane onduidelijkheid is bij besluit van 8 juni 2005, nr. DGB 2005/3620M het besluit van 26 mei jl. tot een nader te bepalen datum opgeschort. In dit besluit geef ik een nadere toelichting op dit onderwerp. In onderdeel 5 van dit besluit is vermeld met ingang van welke datum de toets aan artikel 32aa op ontslaguitkeringen (waaronder stamrechtregelingen) zal plaatsvinden.

2. Toepassing van artikel 32aa van de Wet LB

Het kabinetsbeleid is gericht op de bevordering van de arbeidsparticipatie van ouderen. Dat gebeurt mede door de beoogde (VUT-)eindhoeffing van artikel 32aa van de Wet LB. Dit artikel heeft niet alleen betrekking op VUT-regelingen oude stijl die op omslagbasis werden gefinancierd, maar ook op eenmalige ontslaguitkeringen die ten doel hebben werknemers vervroegd te laten uittreden. Deze eindhoeffing komt echter pas in beeld als de ontslaguitkering ten doel heeft te voorzien in een overbrugging naar de ingangsdatum van de pensioen- of AOW-uitkeringen dan wel in een aanvulling op pensioenuitkeringen. In verreweg de meeste ontslagsituaties is daarvan geen sprake. Het besluit van 26 mei jl. en het onderhavige besluit vormen daarvan een illustratie.

Het besluit van 26 mei jl. bevat een kwantitatieve benadering. Dat besluit bepaalt wanneer er gelet op de financiële omvang van de uitkering in ieder geval géén sprake is van een regeling voor vervroegde uittreding, zodat geen (VUT-)eindhoeffing wordt toegepast. Aan de hand van de hoogte van de uitkeringen wordt getoetst of de regeling in ieder geval niet ten doel heeft om werknemers vervroegd te laten uittreden. In onderdeel 4 ga ik nader in op het besluit van 26 mei jl.

Het onderhavige besluit bevat een kwalitatieve benadering. Dit besluit geeft aan wanneer er gelet op de reden van toekenning in ieder geval géén sprake is van een regeling voor vervroegde uittreding. In die gevallen is de toetsing op basis van het besluit van 26 mei jl. dus niet nodig.

De logische volgorde is daarom dat men eerst aan de hand van het onderhavige besluit beoordeelt of men op grond van de kwalitatieve toets al buiten de reikwijdte van artikel 32aa blijft. Bij de meeste ontslagregelingen zal men aan die beoordeling voldoende hebben. Als niet aan deze kwalitatieve toets wordt voldaan, kan men op grond van het besluit van 26 mei jl. nog nagaan of men gelet op de hoogte van de ontslagvergoeding alsnog buiten de reikwijdte van artikel 32aa blijft. Uiteraard kan men desgewenst ook

eerst het besluit van 26 mei toepassen en - als niet aan de kwantitatieve toets wordt voldaan - daarna het onderhavige besluit.

Bewijslast

In de meeste reguliere ontslagsituaties zal hetzij op grond van dit besluit, hetzij op grond van het besluit van 26 mei jl. worden vastgesteld dat geen sprake is van een regeling voor vervroegde uittreding. Artikel 32aa van de Wet LB is dan niet van toepassing.

Als geen van beide besluiten tot de conclusie leidt dat geen sprake is van een regeling voor vervroegde uittreding, dan zal in eerste instantie de inhoudingsplichtige moeten beoordelen of de (VUT-)eindheffing van artikel 32aa van toepassing is. Om zekerheid te krijgen of eindheffing moet worden afgedragen, kan de inhoudingsplichtige de situatie voorleggen aan de bevoegde inspecteur. Bij verschil van inzicht met de inhoudingsplichtige zal de inspecteur op grond van de feiten en omstandigheden aannemelijk moeten maken dat sprake is van een regeling voor vervroegde uittreding. De bewijslast ligt in dat geval dus bij de inspecteur.

Indien sprake is van een regeling voor vervroegde uittreding vindt de eindheffing plaats bij de inhoudingsplichtige en niet bij de werknemer die de uitkering ontvangt. De inhoudingsplichtige heeft hiervoor geen verhaalsrecht op de betrokken werknemer.

3. Aangrijpingspunt bij de kwalitatieve benadering: de redenen voor ontslag

Er is sprake van vervroegde uittreding indien een ontslaguitkering wordt gegeven met het oog op de mogelijkheid om eerder te stoppen met werken. Een andere reden om een werknemer te ontslaan is bijvoorbeeld een reorganisatie of een individueel ontslag dat eveneens niet leeftijdgerelateerd is. Als het ontslag niet is gericht op het ontslaan van oudere werknemers is - onder de hierna beschreven omstandigheden - nooit sprake van eindheffing, noch op het moment van toekenning, noch op een ander moment.

Geen (VUT-)eindheffing bij (collectief) ontslag wegens reorganisatie

Een reorganisatie vindt bijvoorbeeld plaats als een bedrijf een afslankingsoperatie uitvoert of als men besluit om een afdeling geheel of gedeeltelijk op te heffen omdat het voordeliger is om het werk van die afdeling uit te besteden. Bij een dergelijke reorganisatie krijgen de werknemers die worden ontslagen door middel van bijvoorbeeld een sociaal plan een compensatie voor (een deel van) het loon dat ze door het ontslag missen en als overbrugging naar de volgende baan.

Het gaat erom dat de reorganisatie plaatsvindt met het oog op de vermindering van het personeelsbestand op basis van objectieve criteria (zoals het lifo-systeem of het afspiegelingsbeginsel) waarbij niet de intentie bestaat ouderen met het oog op vervroegd uittreden te ontslaan. Hiermee wordt naar mijn mening recht gedaan aan de huidige praktijk en wordt een eventueel verstarrend effect in de verhoudingen tussen werkgever en werknemer voorkomen.

Artikel 32aa is in ieder geval wel van toepassing bij een regeling op grond waarvan alle werknemers vanaf een bepaalde leeftijd (bijvoorbeeld 55, 60 of 62) de mogelijkheid hebben om met financiële ondersteuning uit te treden en niet wordt voldaan aan de in het besluit van 26 mei jl. opgenomen kwantitatieve toets. In dat geval zal de inspecteur bij verschil van inzicht met de inhoudingsplichtige het bewijs kunnen leveren dat feitelijk sprake is van een vermomde regeling voor vervroegd uittreden en dat is voldaan aan de omschrijving in artikel 32aa van de Wet LB.

Geen (VUT-)eindheffing bij niet-leeftijdgerelateerd individueel ontslag

Ook een uitkering bij een individueel ontslag zal in het algemeen niet geraakt worden door artikel 32aa van de Wet LB. Bijvoorbeeld een vergoeding bij ontslag wegens

disfunctioneren heeft in beginsel niet tot doel een inkomensoverbrugging te geven tot het ingaan van een pensioen- of AOW-uitkering. Hetzelfde geldt voor andere niet-leeftijdgerelateerde ontslaggronden, zoals onenigheid over het te voeren beleid of onverenigbaarheid van karakters. De hoogte van dergelijke uitkeringen wordt veelal bepaald met behulp van de kantonrechtersformule. Deze uitkeringen vallen in de geschetste omstandigheden buiten de reikwijdte van artikel 32aa van de Wet LB. Dat geldt uiteraard niet als blijkt dat de betrokken werkgever voornamelijk werknemers van of boven een bepaalde leeftijd (bijvoorbeeld 55, 60 of 62) wegens een bovengenoemde omstandigheid ontslaat. Ook in dat geval zal de inspecteur bij verschil van inzicht met de inhoudingsplichtige het bewijs kunnen leveren dat feitelijk sprake is van een vermomde regeling voor vervroegd uittreden.

4. Niet onder dit besluit vallende ontslagregelingen

Voor de situaties waarin het onderhavige besluit geen oplossing biedt, mag de financiële regeling bij ontslag nog worden getoetst op basis van het besluit van 26 mei jl.. Op grond van de daarin opgenomen kwantitatieve toets kan de conclusie alsnog zijn dat geen sprake is van een regeling voor vervroegde uittreding. Als geen van beide besluiten tot de conclusie leidt dat geen sprake is van een regeling voor vervroegde uittreding heeft de inspecteur (bij verschil van inzicht met de inhoudingsplichtige) de bewijslast om aannemelijk moeten maken dat de eindheffing moet worden toegepast. Zie daarvoor ook onderdeel 2.

In het besluit van 26 mei jl. is aangegeven op welke wijze de kwantitatieve toetsen plaatsvinden. Mede gelet op het met de Tweede Kamer gevoerde algemeen overleg van 1 september jl. kan bij toepassing van de kwantitatieve toetsen worden volstaan met één beoordeling, te weten bij de ontbinding van de arbeidsovereenkomst. Als de ingangsdatum van de stamrechtuitkeringen op dat moment nog niet vaststaat, kan men rekenen vanaf de ontbinding van de arbeidsovereenkomst. Als op dat moment artikel 32aa niet van toepassing is, dan staat daarmee vast dat geen eindheffing zal worden opgelegd. Latere veranderingen kunnen dan niet teweegbrengen dat nogmaals moet worden getoetst.

5. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 januari 2006. Per dezelfde datum is het besluit van 8 juni 2005, nr. DGB 2005/3620M ingetrokken en herleeft het besluit van 26 mei 2005, nr. DGB2005/3299M (met inachtneming van de in onderdeel 4 gemaakte opmerkingen). De toets aan artikel 32aa van de Wet LB wordt niet toegepast op ontslagvergoedingen (waaronder stamrechtregelingen) als de ontslagvergoeding voortvloeit uit een dienstbetrekking die uiterlijk in 2005 tegen maximaal de wettelijke opzegtermijn is opgezegd en waaraan op een gebruikelijke manier uitvoering wordt gegeven.

3. Regeling met België inzake ontslaguitkeringen

**Belastingdienst/Centrum voor proces- en productontwikkeling. Sector Ontwerp.
Aspectgebied Internationaal belastingrecht**

Besluit van 22 juni 2006, nr. CPP2006/1404M, Stcrt. nr. 128

De staatssecretaris van Financiën heeft het volgende besloten.

Artikel 1. Inleiding

De bevoegde autoriteiten van Nederland en België hebben op basis van artikel 28, paragraaf 3, van het Nederlands-Belgische belastingverdrag van 5 juni 2001 in onderling overleg een regeling vastgesteld waarmee dubbele belasting respectievelijk dubbele vrijstelling wordt voorkomen van periodieke uitkeringen ter vervanging van gederfde of te derven beloningen die inwoners van België uit Nederland verkrijgen in verband met de beëindiging van een (gedeeltelijk) in Nederland uitgeoefende dienstbetrekking. De regeling (inclusief toelichting) is als bijlage bijgevoegd. Volgens artikel 5 van de regeling in samenhang met punt 3 van protocol I bij het belastingverdrag is de regeling van toepassing met ingang van de datum van publicatie van de regeling in de Staatscourant. In dit verband is van belang dat de regeling op 13 oktober 2005 reeds in het Belgisch Staatsblad is gepubliceerd.

Artikel 2. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de dag van dagtekening van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst.

Dit besluit zal in de Staatscourant worden geplaatst.

Den Haag, 22 juni 2006

de staatssecretaris van Financiën,
namens deze:
De directeur-generaal voor Fiscale Zaken
mr. M. Brabers

Bijlage

NEDERLANDS-BELGISCH BELASTINGVERDRAG 2001. REGELING TUSSEN DE BEVOEGDE AUTORITEITEN VAN NEDERLAND EN BELGIE INZAKE GRENSOVERSCHRIJDENDE ONTSLAGUITKERINGEN

Regeling van 1 september 2005, nr. CPP 2005/2036

De bevoegde autoriteiten van Nederland en België zijn,

na overleg op basis van artikel 28, paragraaf 3, van het op 5 juni 2001 te Luxemburg totstandgekomen Verdrag tussen het Koninkrijk der Nederlanden en het Koninkrijk België tot het vermijden van dubbele belasting en tot het voorkomen van het ontgaan

van belasting inzake belastingen naar het inkomen en naar het vermogen (Trb. 2001, 136) (BS, 20 december 2002) (hierna: het belastingverdrag), en

gelet op de wens om dubbele belasting respectievelijk dubbele vrijstelling te voorkomen van periodieke uitkeringen ter vervanging van gederfde of te derven beloningen die inwoners van België uit Nederland verkrijgen in verband met de beëindiging van een (gedeeltelijk) in Nederland uitgeoefende werkzaamheid, en met inachtneming van punt 3 van Protocol I bij het belastingverdrag, het volgende overeengekomen:

- Art. 1. - Voor de toepassing van artikel 23, paragraaf 1, subparagraaf a, van het belastingverdrag worden in verband met ontslag toegekende aanspraken op periodieke uitkeringen ter vervanging van gederfde of te derven beloningen ter zake van een in Nederland uitgeoefende werkzaamheid waarover de heffingsbevoegdheid volgens artikel 15, artikel 16, paragraaf 1, of artikel 19, paragraaf 1, van het belastingverdrag aan Nederland is toegewezen en die volgens artikel 11, eerste lid, onderdeel g, van de Wet op de loonbelasting 1964 van Nederlandse belastingheffing zijn vrijgesteld, toch geacht in Nederland te zijn belast omdat de belastingheffing in Nederland in feite wordt uitgesteld tot op het ogenblik van de latere periodieke uitkeringen.

- Art. 2. - De in een kalenderjaar genoten periodieke uitkeringen die voortvloeien uit aanspraken als bedoeld in artikel 1 en waarover de heffingsbevoegdheid volgens artikel 18, paragraaf 1, juncto paragraaf 2, van het belastingverdrag aan België is toegewezen, mogen derhalve ook in Nederland worden belast overeenkomstig artikel 15, artikel 16, paragraaf 1, of artikel 19, paragraaf 1, van het belastingverdrag, naar gelang het geval. De periodieke uitkeringen waarover ook Nederland heffingsbevoegd is, worden evenwel in Nederland tot geen hoger bedrag in aanmerking genomen dan het bedrag van de periodieke uitkeringen verminderd met het belastbare bedrag dat in België volgens artikel 17, paragraaf 1, 4°, juncto artikel 20 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 in de belastingheffing is betrokken.

- Art. 3. - Met periodieke uitkeringen als beoogd in artikel 2 van deze regeling zijn bedoeld lijfrenten in de zin van artikel 18, paragraaf 7, van het belastingverdrag die voor de belastingheffing in België zijn aan te merken als inkomsten bedoeld in artikel 17, paragraaf 1, 4°, juncto artikel 20 van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992.

- Art. 4. - 1. Artikel 1 en artikel 2 van deze regeling worden toegepast op schriftelijk verzoek van de belastingplichtige. Bij het verzoek verklaart de belastingplichtige uitdrukkelijk dat hij akkoord gaat met de toepassing van artikel 2 van deze regeling.

- 2. Het in het eerste lid bedoelde verzoek wordt ingediend bij de plaatselijke belastingcontrole van de Belgische belastingadministratie waaronder de belastingplichtige ressorteert.

- 3. De bevoegde autoriteiten van Nederland stellen de bevoegde autoriteiten van België in kennis van het bedrag van de aanspraken die volgens artikel 11, eerste lid, onderdeel g, van de Wet op de loonbelasting 1964 van Nederlandse belastingheffing zijn vrijgesteld.

- 4. De bevoegde autoriteiten van België doen een kopie van het in het eerste lid bedoelde verzoek toekomen aan de bevoegde autoriteiten van Nederland.

- Art. 5. - Deze regeling is van toepassing met ingang van de laatste van de data waarop zij in Nederland in de Staatscourant en in België in het Belgisch Staatsblad is gepubliceerd. Zij geldt zolang de bovenvermelde bepalingen van het belastingverdrag

en/of van het Nederlandse of Belgische belastingrecht wezenlijk ongewijzigd zijn gebleven.

Toelichting

Artikel 11, eerste lid, onderdeel g, van de Nederlandse Wet op de loonbelasting 1964 (hierna: Wet LB 1964) bevat de zogenoemde stamrechtvrijstelling op grond waarvan aanspraken op periodieke uitkeringen ter vervanging van gederfde of te derven beloningen onder voorwaarden niet tot het loon behoren. De uit die aanspraken voortvloeiende periodieke uitkeringen behoren daarentegen wel tot het loon. Het Belgische Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 (hierna: WIB 92) kent geen stamrechtvrijstelling. Aanspraken op periodieke uitkeringen ter vervanging van gederfde of te derven beloningen worden op het moment van toekenning dan ook tot de belastbare inkomsten als bedoeld in artikel 23, paragraaf 1, WIB 92 gerekend. Vervolgens wordt volgens artikel 17, paragraaf 1, 4°, juncto artikel 20 WIB 92 jaarlijks 3 procent van het afgestane kapitaal als inkomen van roerende goederen en kapitalen belast.

Vorenstaand verschil in nationale behandeling kan in de situatie waarin aan een inwoner van België in verband met zijn ontslag uit een Nederlandse dienstbetrekking onder toepassing van de stamrechtvrijstelling van artikel 11, eerste lid, onderdeel g, Wet LB 1964 aanspraken op periodieke uitkeringen ter vervanging van gederfd of te derven loon worden toegekend tot meervoudige belastingheffing leiden. Het gaat hierbij om (het gedeelte van de) aanspraken waarover Nederland volgens artikel 15, artikel 16, paragraaf 1, of artikel 19, paragraaf 1, van het belastingverdrag en met inachtneming van het arrest HR 11 juni 2004, nr. 37 714, BNB 2004/344c*, V-N 2004/31.8, heffingsbevoegd is. Een meervoudige belastingheffing doet zich dan voor omdat: (i) België deze aanspraken op het moment van toekenning in de belastbare inkomsten begrijpt en daarvoor, gelet op artikel 23, paragraaf 1, subparagraaf a, van het belastingverdrag, geen voorkoming van dubbele belasting verleent, (ii) België vanaf het moment van toekenning van deze aanspraken jaarlijks 3 procent van het afgestane kapitaal als inkomen van roerende goederen en kapitalen belast, en (iii) Nederland de uit deze aanspraken voortvloeiende periodieke uitkeringen in de gevallen waarin de heffingsbevoegdheid daarover volgens artikel 18, paragraaf 2, van het belastingverdrag aan Nederland is toegewezen, als loon belast.

Teneinde deze meervoudige heffing te voorkomen hebben de bevoegde autoriteiten van Nederland en België met inachtneming van punt 3 van Protocol I bij het belastingverdrag de onderhavige regeling getroffen.

In artikel 1 van deze regeling is bepaald dat in verband met ontslag toegekende aanspraken op periodieke uitkeringen ter vervanging van gederfde of te derven beloningen die volgens artikel 11, eerste lid, onderdeel g, Wet LB 1964 zijn vrijgesteld voor de toepassing van artikel 23, paragraaf 1, subparagraaf a, van het belastingverdrag geacht worden in Nederland te zijn belast. Dit betekent dat België voor deze aanspraken voorkoming van dubbele belasting volgens de vrijstellingsmethode met progressievoorbehoud zal verlenen. De achtergrond hiervan is dat de stamrechtvrijstelling van artikel 11, eerste lid, onderdeel g, Wet LB 1964 geen objectieve vrijstelling impliceert maar de facto een regeling tot uitstel van belastingheffing. De uit de aanspraken voortvloeiende periodieke uitkeringen behoren immers tot het loon volgens de Wet LB 1964.

Artikel 2 van de onderhavige regeling voorkomt dubbele vrijstelling over de uit de

aanspraak vloeiende periodieke uitkeringen voor het geval Nederland als bronstaat volgens artikel 18, paragraaf 2, van het belastingverdrag geen heffingsbevoegdheid terzake heeft. Dit is bijvoorbeeld het geval als de desbetreffende uitkeringen in een kalenderjaar niet meer dan € 25 000 bedragen (zijn er meer inkomsten in de zin van artikel 18 van het belastingverdrag dan kan dit uiteraard anders liggen). Dubbele vrijstelling wordt voorkomen doordat Nederland deze periodieke uitkeringen overeenkomstig artikel 15, artikel 16, paragraaf 1, of artikel 19, paragraaf 1, van het belastingverdrag, naar gelang het geval, in de belastingheffing kan betrekken en wel – op kalenderjaarbasis bezien – voor het bruto bedrag van die uitkeringen verminderd met het belastbare bedrag dat in België volgens artikel 17, paragraaf 1, 4°, juncto artikel 20 WIB 92 in de belastingheffing is betrokken. In dit verband benadrukken wij dat zo deze bepaling strijdig zou zijn met het arrest HR 20 december 2000, nr. 35 242, BNB 2001/124*, V-N 2001/10.14, zij haar rechtsgeldigheid ontleent aan punt 3 van Protocol I bij het belastingverdrag.

Artikel 3 verduidelijkt dat de regeling van toepassing is op periodieke uitkeringen die zijn aan te merken als lijfrenten in de zin van artikel 18, paragraaf 7, van het belastingverdrag die voor de belastingheffing in België zijn aan te merken als inkomsten bedoeld in artikel 17, paragraaf 1, 4°, juncto artikel 20 WIB 92.

Voor toepassing van deze regeling dient de belastingplichtige een verzoek in te dienen bij de plaatselijke controle van de Belgische belastingadministratie waaronder hij ressorteert (artikel 4). Teneinde eventuele discussie te voorkomen verklaart de belastingplichtige daarbij dat hij akkoord gaat met toepassing van artikel 2 van de regeling. Om te voorkomen dat de belastingplichtige een dergelijk verzoek ook bij de Nederlandse belastingadministratie in moet dienen, doen de bevoegde autoriteiten van België een kopie van het verzoek toekomen aan de bevoegde autoriteiten van Nederland.

Artikel 5 van deze regeling regelt de inwerkingtreding. De regeling kan worden toegepast op alle aanspraken op periodieke uitkeringen ter vervanging van gedeerde of te derven beloningen die op het moment van inwerkingtreding zijn vrijgesteld volgens artikel 11, eerste lid, onderdeel g, Wet LB 1964. Voor het geval deze aanspraken in België tot de belastbare inkomsten zijn gerekend, zal in voorkomend geval op verzoek van de belastingplichtige een (ambtshalve) vermindering van belasting worden verleend. De regeling geldt zolang de daarin vermelde bepalingen van het belastingverdrag en/of van het Nederlandse of Belgische belastingrecht niet naar de grond zijn gewijzigd.

namens Nederland
drs. P. Vlaanderen,
directeur Internationale Fiscale Zaken

namens België
P. Neckebroeck,
Adjunct-administrateur-generaal

4. Regeling voor de toepassing van het Nederlands-Duitse belastingverdrag met betrekking tot de toedeling van het recht tot belastingheffing over aan werknemers betaalde afkoopsommen

Besluit van 14 november 2007, nr. IFZ 2007/754M

Directoraat-generaal voor Fiscale Zaken Directie Internationale Fiscale Zaken

De Staatssecretaris van Financiën heeft besloten tot publicatie van de uitkomst van een overleg tussen de bevoegde autoriteiten van Nederland en Duitsland over de toepassing van het Nederlands- Duitse belastingverdrag met betrekking tot de belastingheffing over aan werknemers betaalde afkoopsommen.

Bepaalde afkoopsommen, die door een werkgever aan een werknemer worden betaald in het kader van de beëindiging van een in verschillende staten uitgeoefende privaatrechtelijke dienstbetrekking, werden door Nederland en Duitsland in veel gevallen ter belastingheffing aan verschillende staten toegedeeld. Die verschillende toedeling van heffingsrechten kon plaatsvinden omdat het Nederlands-Duitse belastingverdrag (van 19 juni 1959) hierover geen uitdrukkelijke bepalingen bevat. Als gevolg van deze verschillende toedeling van heffingsrechten konden deze uitkeringen dubbel worden belast of geheel worden vrijgesteld.

Dubbele belastingheffing kon zich voordoen als een inwoner van Duitsland een afkoopsom van een in Nederland gevestigde werkgever ontving. Duitsland wees de belastingheffing over deze afkoopsommen toe aan de woonstaat van de werknemer (in dit geval Duitsland), terwijl Nederland de belastingheffing in beginsel toewees aan de werkstaat (in dit geval Nederland).

Dubbele vrijstelling leek zich juist voor te doen in de situatie dat een inwoner van Nederland een afkoopsom ontving van een Duitse werkgever. Duitsland wees de belastingheffing daarover in beginsel toe aan de woonstaat (in dit geval Nederland), terwijl Nederland belastingheffing toewees aan de werkstaat (in dit geval Duitsland).

De verschillende benadering door Nederland en Duitsland werd veroorzaakt door de verschillende rechtspraak op het terrein van de belastingheffing over afkoopsommen bij beëindiging van een dienstbetrekking van de hoogste Duitse en Nederlandse belastingrechters. Op grond van de Duitse rechtspraak zouden dergelijke afkoopsommen in beginsel in de woonstaat van de werknemer moeten worden belast. Volgens de Nederlandse Hoge Raad komt de belastingheffing in beginsel echter toe aan de staat waar de dienstbetrekking werd uitgeoefend.

Sommige gevallen van dubbele vrijstelling of dubbele belastingheffing konden door Duitsland en Nederland mede vanwege de hiervoor genoemde rechtspraak niet worden opgelost via de normale procedure voor onderling overleg. Daarom hebben de bevoegde autoriteiten van Nederland en Duitsland besloten om voor de kwalificatie van afkoopsommen in verband met de beëindiging van een privaatrechtelijke dienstbetrekking en de verdeling van heffingsbevoegdheden daarover de bij dit besluit gevoegde regeling te treffen op de voet van artikel 25 van het Nederlands-Duitse belastingverdrag van 16 juni 1959 (Trb. 1959, 85).

De regeling wordt in de Nederlands- Duitse relatie – voor zoveel nodig – toegepast in afwijking zowel van de rechtspraak van de hoogste Duitse rechter in belastingzaken (het Bundesfinanzhof) als van die van de Hoge Raad der Nederlanden. Als er derde landen bij betrokken zijn, wordt in de relatie tussen Nederland en die derde landen in zoverre

niet afgeweken van de rechtspraak van de Hoge Raad.

De regeling gaat vergezeld van een – eenzijdig door Nederland opgestelde – toelichting op de afzonderlijke onderdelen daarvan.

De regeling is ingevolge het bepaalde in onderdeel 4 van de regeling in werking getreden op 25 oktober 2007.

Dit besluit en de regeling met de toelichting zullen in de Staatscourant worden geplaatst.

Den Haag, 14 november 2007.

De staatssecretaris van Financiën,

namens deze: M. Brabers, Directeur-generaal Fiscale Zaken.

Bijlage

In onderling overleg vastgestelde regeling voor de toepassing van het Nederlands-Duitse belastingverdrag met betrekking tot de toedeling van het recht tot belastingheffing over aan werknemers betaalde afkoopsommen

Op grond van artikel 25, tweede lid, van de Overeenkomst van 16 juni 1959 tussen het Koninkrijk der Nederlanden en de Bondsrepubliek Duitsland tot het vermijden van dubbele belasting op het gebied van belastingen van het inkomen en van het vermogen alsmede van verscheidene andere belastingen en tot het regelen van andere aangelegenheden op belastinggebied, zoals gewijzigd door het Derde Aanvullend Protocol van 4 juni 2004, hierna aangeduid als de Overeenkomst, zijn de bevoegde autoriteiten van beide verdragsstaten met betrekking tot de toedeling van het recht tot belastingheffing ten aanzien van aan werknemers betaalde afkoopsommen het volgende overeengekomen:

1. De toedeling van het recht tot belastingheffing over aan werknemers betaalde afkoopsommen is afhankelijk van de economische achtergrond van de desbetreffende betaling.
 - a. De vroegere werkstaat heeft het heffingsrecht voor zover de afkoopsom hoofdzakelijk wordt toegekend voor het vroegtijdig beëindigen van de dienstbetrekking (artikel 10 van de Overeenkomst). Als de werknemer in de tijd voor het beëindigen van de dienstbetrekking ook werkzaam is geweest in de staat waarvan hij inwoner is of in een derde Staat, wordt de afkoopsom tijdsevenredig in overeenstemming met de verdeling van de belastingheffing over de vergoedingen voor de vroegere werkzaamheden tussen de beide verdragsstaten verdeeld. Hierbij dient de volledige duur van de dienstbetrekking in aanmerking te worden genomen. Als de werknemer ook in een derde staat werkzaam is geweest, dient de afkoopsom in zoverre in de relatie tussen de beide verdragsstaten tijdsevenredig aan de woonstaat te worden toegerekend.

Indien een in Duitsland wonende natuurlijke persoon een afkoopsom verkrijgt, welke betrekking heeft op een in Nederland verrichte niet-zelfstandige werkzaamheden, en deze afkoopsom wordt omgezet in een aanspraak op een periodieke uitkeringen als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onder g, van de Wet op de loonbelasting 1964, dan is deze afkoopsom in Nederland vrijgesteld van belastingheffing. In dit geval heeft Nederland het recht belasting te heffen over de in de toekomst te betalen periodieke uitkeringen uit een aanspraak als bedoeld in de vorige zin, waarbij de in Duitsland over deze periodieke uitkeringen te betalen belasting dient te worden verrekend.

- b. Draagt de afkoopsom echter een verzorgingskarakter, dan komt het recht tot belastingheffing in beginsel toe aan de woonstaat van de werknemer (artikel 12, eerste lid, van de Overeenkomst).
- c. Indien een afkoopsom noch onder letter a noch onder letter b kan worden gerangschikt, komt het recht tot belastingheffing in beginsel toe aan de woonstaat van de werknemer. Dit geldt ook voor afkoopsommen of delen van afkoopsommen, die als gevolg van de rangschikking onder letter a of letter b volledig onbelast zouden blijven.
2. Deze in onderling overleg vastgestelde regeling zal, na behoorlijke raadpleging van de bevoegde autoriteit van de andere Staat, niet worden toegepast in gevallen waarin het voornaamste doel is de voordelen uit de bepalingen van deze regeling te verkrijgen.
 3. De belastingautoriteiten van een verdragsstaat zullen de bevoegde belastingautoriteiten van de andere verdragsstaat op de voet van artikel 23 van de Overeenkomst spontaan mededeling doen van de uitkering van een afkoopsom.
 4. Deze in onderling overleg vastgestelde regeling treedt in werking op de dag na de ondertekening. De dag van de laatste ondertekening is hiervoor bepalend.
 5. Deze in onderling overleg vastgestelde regeling is eveneens van toepassing op gevallen die op het moment van inwerkingtreding van deze regeling nog niet zijn afgesloten of die het onderwerp van een onderlinge overlegprocedure zijn.
 6. Iedere bevoegde autoriteit kan deze in onderling overleg vastgestelde regeling schriftelijk opzeggen, met inachtneming van een termijn van zes maanden voor het einde van een kalenderjaar. In dit geval is deze regeling alleen nog van toepassing op gevallen van belastingheffing, waarin de dienstbetrekking is beëindigd in het kalenderjaar waarin deze regeling is opgezegd.
 7. Als de Overeenkomst buiten werking treedt, treedt daarmee tevens deze in onderling overleg vastgestelde regeling buiten werking.
 8. De bevoegde autoriteiten van de verdragsstaten zullen deze regeling na verloop van vier jaren evalueren.

Voor het Bondsministerie van Financiën,

Bondsrepubliek Duitsland

Berlijn, 25 oktober 2007

Ernst Czakert

Voor het Ministerie van Financiën,

Koninkrijk der Nederlanden

Den Haag, 19 oktober 2007

Paul Vlaanderen

Toelichting Nederland

De tussen Nederland en Duitsland op 25 oktober 2007 tot stand gekomen regeling dient ter vermijding zowel van dubbele belastingheffing als van volledige vrijstelling over afkoopsommen die worden toegekend in verband met de beëindiging van een privaatrechtelijke dienstbetrekking. Het basisbeginsel voor de toepassing van deze

regeling wordt gevormd door de economische achtergrond van de afkoopsom. Dit beginsel is neergelegd in onderdeel 1 van de regeling.

Onderdeel 1, onder a

Op grond daarvan wordt voor de toedeling van het recht tot belastingheffing over afkoopsommen, die hoofdzakelijk worden toegekend wegens voortijdige beëindiging van de dienstbetrekking, toegedeeld aan de staat die voorafgaand aan het ontslag op grond van artikel 10 van het Nederlands-Duitse belastingverdrag het heffingsrecht over de inkomsten uit niet-zelfstandige arbeid van een werknemer had. Daarbij wordt het gehele arbeidsverleden van de werknemer bij de werkgever, van wie hij de afkoopsom ontvangt, in de beschouwing betrokken.

Als de werknemer niet alleen werkzaamheden heeft verricht in de staat waar zijn werkgever is gevestigd (de andere staat), maar ook in zijn woonstaat en/of in derde staten, dan wordt het heffingsrecht over de afkoopsom – naar rato van de duur van de werkzaamheden – verdeeld tussen de woonstaat en de andere staat. Daarbij wordt aan de woonstaat van de werknemer het heffingsrecht toegedeeld over het deel van de afkoopsom dat is toe te rekenen aan de werkzaamheden in de woonstaat en de die in derde staten (onderdeel 1, onder a). De reden, dat ook het heffingsrecht over het deel van de afkoopsom dat is toe te rekenen aan de werkzaamheden in derde staten is toegedeeld aan de woonstaat van de werknemer, is dat alleen deze staat een eventuele vermindering ter vermijding van dubbele belasting kan verlenen als een derde staat een heffingsrecht over dat deel van de afkoopsom zou claimen.

Als een in Duitsland wonende werknemer van een in Nederland gevestigde werkgever een afkoopsom zou ontvangen, dan kan deze afkoopsom – zonder dat daarover belasting wordt geheven – worden omgezet in een aanspraak op periodieke uitkeringen, die op grond van artikel 11, eerste lid, onderdeel g, van de Nederlandse Wet op de loonbelasting 1964 niet tot het loon behoort. De uit een dergelijke vrijgestelde aanspraak voortvloeiende periodieke uitkeringen behoren daarentegen wel tot het in Nederland belastbare loon van de werknemer. In deze gevallen stelt Nederland de belastingheffing over de afkoopsom dus uit totdat de periodieke uitkeringen uit de vrijgestelde aanspraak worden genoten. Het recht van Nederland om deze uitgestelde belastingheffing te effectueren als de periodieke uitkeringen worden genoten is vastgelegd in de slotzin van onderdeel 1, onder a. Uitgaande van de huidige Duitse belastingwetgeving zullen de toekomstige periodieke uitkeringen gedeeltelijk (namelijk voor de opbrengst van de belegging van de voor het stamrecht betaalde koopsom die verondersteld wordt in de periodieke uitkering te zijn begrepen) ook in Duitsland in de belastingheffing worden betrokken. Daarbij zal Nederland ter vermijding van dubbele belasting een verrekening verlenen voor de door Duitsland over deze periodieke uitkeringen geheven belasting.

Onderdeel 1, onder b

Toedeling van het recht tot belastingheffing over een afkoopsom aan de staat waar de werknemer zijn werkzaamheden in dienstbetrekking heeft verricht wordt niet toegepast als een afkoopsom een verzorgingskarakter heeft in de zin van artikel 12, eerste lid, van het Nederlands- Duitse belastingverdrag. Afhankelijk van de leeftijd van de ontslagen werknemer kan een afkoopsom onder bepaalde omstandigheden worden aangemerkt als een beloning die soortgelijk is aan een pensioen ter zake van vroegere diensten. Daarvan is bijvoorbeeld sprake als – bij gevorderde leeftijd van een werknemer – de hoogte van een afkoopsom is afgestemd op de tijdsperiode tussen de ontslagdatum en de datum waarop een wettelijk ouderdomspensioen of een bedrijfspensioen tot uitkering komt en strekt tot voorziening in het levensonderhoud van de (ontslagen) werknemer in die periode. Het recht tot belastingheffing over de hier bedoelde afkoopsommen is komt

toe aan de woonstaat van de werknemer (onderdeel 1, onder b).

Onderdeel 1, onder c

Het recht tot belastingheffing over andere afkoopsommen, dan die bedoeld zijn in onderdeel 1, onder a en b, komt in beginsel eveneens toe aan de woonstaat van de werknemer. Hierbij moet gedacht worden aan uitkeringen die geen verband houden met het arbeidsverleden van de werknemer in de dienstbetrekking die beëindigd wordt. Daaronder kunnen bijvoorbeeld worden gerangschikt uitkeringen die strekken tot vergoeding van immateriële schade en kosten van een werknemer, en uitkeringen voor gemiste (toekomstige) arbeidsbeloningen wegens het voortijdig verbreken van een arbeidsovereenkomst in verband waarmee de werknemer nog geen werkzaamheden heeft verricht (onderdeel 1, onder c, eerste volzin).

Een woonstaatheffing is eveneens overeengekomen voor (delen van) afkoopsommen die op grond van de toedeling van heffingsrechten op grond van onderdeel 1, onder a of b, volledig belastingvrij zouden blijven. Met deze bepaling is beoogd een – door de Nederlandse en Duitse bevoegde autoriteiten – onbedoelde belastingvrijdom van afkoopsommen te vermijden.

Onderdeel 2

De Nederlandse en Duitse bevoegde autoriteiten zijn van oordeel zijn dat de onderhavige regeling een evenwichtige verdeling van heffingsbevoegdheden tussen beide staten bewerkstelligt. Desondanks kunnen bestaande verschillen in de nationale wetgevingen van beide staten en toekomstige wijzigingen daarvan ertoe leiden dat belastingheffing in de ene staat voordeliger uitpakt dan belastingheffing in de andere staat. Als echter de vorm waarin – en de omstandigheden waaronder een afkoop som wordt verleend voornamelijk zijn ingegeven met het oog op de voordeliger belastingheffing in een van de staten, dan kan een staat – na raadpleging van de bevoegde autoriteit van de andere staat – besluiten deze regeling niet toe te passen op een dergelijke afkoop som. Hiermee wordt beoogd oneigenlijk gebruik van de regeling te voorkomen (onderdeel 2).

Onderdeel 3

Als een werkgever, die in de ene staat gevestigd is, een afkoop som uitkeert aan een werknemer, die in de andere staat woont, dan dient de belastingdienst die hiervan kennis neemt de bevoegde autoriteiten van het andere land daarover te informeren. In theorie is het mogelijk dat zowel de belastingautoriteiten van de staat, waarin de werkgever is gevestigd, als de staat, waarvan de werknemer inwoner is, de andere staat informeert en dat sprake is van een dubbele melding. In de praktijk zal doorgaans echter de staat waarin de werkgever is gevestigd de eerste zijn die kennis neemt van de toekenning van een afkoop som en het zal ook die staat zijn die de andere staat daarvan op de hoogte brengt. Daardoor lijkt de kans op dubbele belastingheffing van afkoopsommen in een vroegtijdig stadium te kunnen worden voorkomen.

Onderdelen 4 en 5

In onderdeel 4 is geregeld dat de regeling in werking treedt op de dag na de dag waarop de laatste ondertekenaar zijn handtekening onder de regeling heeft geplaatst (onderdeel 4). De regeling is daarna van toepassing op alle nog openstaande gevallen, alsmede op gevallen die het onderwerp van een nog niet afgesloten overlegprocedure zijn (onderdeel 5).

Onderdelen 6, 7 en 8

Deze regeling kan door elk van de bevoegde autoriteiten worden beëindigd door opzegging. Een opzegging dient schriftelijk ten minste zes maanden voor het einde van een kalenderjaar te geschieden. Als de regeling door een van de staten is opgezegd, vindt deze nog slechts toepassing op gevallen waarin een arbeidsovereenkomst wordt beëindigd in hetzelfde jaar als waarin de mededeling van de opzegging van de regeling is gedaan (onderdeel 6).

De regeling treedt in elk geval buiten werking als het Nederlands-Duitse belastingverdrag van 16 juni 1959 buiten werking treedt. Opzegging van het verdrag leidt dus automatisch ook tot beëindiging van de onderhavige regeling. Overigens geldt ook voor het verdrag dat de opzegging dient ten minste zes maanden voor het einde van een kalenderjaar te geschieden. Het verdrag treedt in dat geval buiten werking met ingang van het kalenderjaar dat volgt op het jaar waarin de opzegging is gedaan (onderdeel 7).

Vier jaren na de inwerkingtreding zal de regeling op zijn merites worden beoordeeld. Dat is zinvol omdat alleen een goed werkende regeling bestaansrecht heeft (onderdeel 8).

5. Besluit Stamrechten; aanwijzing buitenlandse verzekeraars

Belastingdienst/Centrum voor proces- en productontwikkeling, Sector brieven & beleidsbesluiten

Besluit van 7 januari 2008, nr. CPP2007/2826M, Stcrt. nr. 10

De staatssecretaris van Financiën heeft het volgende besloten.

Dit besluit opent de mogelijkheid voor buitenlandse lichamen om zich aan te laten wijzen als verzekeraar van een stamrecht als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel g, van de Wet op de loonbelasting 1964. Dit besluit loopt daarmee vooruit op een wetswijziging.

De Wet op de loonbelasting 1964 (Wet LB) sluit wat de toegelaten verzekeraars van stamrechten betreft grotendeels aan bij de toegelaten verzekeraars van pensioenen. Zie artikel 11, eerste lid, onderdeel g, onder 2°, van de Wet LB, dat verwijst naar de pensioenverzekeraars van artikel 19a, eerste lid, onderdelen a, b of d, van de Wet LB. Artikel 11 verwijst evenwel niet naar de buitenlandse lichamen die op grond van een aanwijzing van de minister kunnen optreden als pensioenverzekeraar. Zie artikel 19a, eerste lid, onderdeel f, van de Wet LB. Ik acht dit verschil tussen verzekeraars van pensioenen en stamrechten niet wenselijk. Vooruitlopend op wijziging van de wetgeving keur ik daarom het volgende goed.

Goedkeuring

Ik keur goed dat in artikel 11, eerste lid, onderdeel g, onder 2°, van de Wet LB de zinsnede "artikel 19a, eerste lid, onderdelen a, b of d" wordt gelezen als "artikel 19a, eerste lid, onderdelen a, b, d of f". Artikel 10d van het Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965 is hierbij van overeenkomstige toepassing.

Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst.

Dit besluit zal in de Staatscourant worden geplaatst.

Den Haag, 7 januari 2008.

De staatssecretaris van Financiën,

namens deze:

de directeur-generaal Belastingdienst,

mr. J. Thunnissen.

6. Besluit Pensioenen: opbouw, eigen beheer en overgangsrecht. Stamrechten

Belastingdienst/Centrum voor proces-en productontwikkeling, Sector brieven & beleidsbesluiten

Besluit van 8 september 2008, nr. CPP2008/1727M, Stcrt. nr. 183

De Staatssecretaris van Financiën heeft het volgende besloten.

Dit besluit is een actualisering en samenvoeging van eerdere beleidsbesluiten over pensioenopbouw, in het bijzonder over dienstjaren en pensioengevend loon, over pensioenopbouw bij eigen beheer, en over overgangsrecht voor prepensioenen en overbruggingspensioenen. Ook bevat het besluit een actualisering en samenvoeging van enkele beleidsbesluiten over loonstamrechten. Het besluit bevat op een aantal punten nieuw beleid en verduidelijkingen en voorziet daarnaast in de intrekking van enige besluiten.

1. Inleiding

In dit besluit zet ik in de eerste plaats en voor een deel vooruitlopend op een wijziging van het UBLB het (deels) goedkeurende beleid inzake de begrippen dienstjaren (diensttijd) en pensioengevend loon uiteen. Deze begrippen zijn van belang voor de fiscaal toegestane opbouw van pensioen.

Onderdeel 2; betreft de dienstjaren en diensttijd, onderdeel 3 het pensioengevend loon, terwijl onderdeel 4 ingaat op het pensioengevend loon bij de toepassing van de zogenoemde cafetarieregelingen.

In onderdeel 5 geef ik de kaders aan voor de vaststelling van de pensioenbijdragen en de verdeling daarvan over werkgever en werknemer bij eigen beheer.

Onderdeel 6 is van belang voor prepensioenen en overbruggingspensioenen waarop het overgangsrecht van artikel 38d respectievelijk 38f van de Wet LB van toepassing is. Dit onderdeel bevat een drietal goedkeuringen.

Onderdeel 7 bevat ten slotte een goedkeuring op het gebied van loonstamrechten.

Voorgaande besluiten

Onderdeel 2 is een actualisering en samenvoeging van het besluit van 9 augustus 2001, nr. RTB2001/2390M, en het besluit van 22 april 2004, nr. CPP2003/2794M (onderdelen 3, 5 en 7) over dienstjaren en diensttijd. In dit onderdeel is vooruitlopend op een wijziging van het UBLB een goedkeuring met betrekking tot perioden van verlof opgenomen (onderdeel 2.2).

De onderdelen 3 en 4 zijn een actualisering en samenvoeging van de besluiten van 22 februari 2002, nr. CPP2001/3047M, van 27 augustus 2003, nr. CPP2003/233M, van 10 februari 2004, nr. CPP2003/1610M (onderdeel 2) en de kennisgeving van 9 maart 2004, nr. DGB2004/1265M (Stcrt. 2004/45) over pensioengevend loon. In onderdeel 3 is duidelijker dan voorheen vastgelegd dat het fiscale loon uitgangspunt is voor het pensioengevend loon. Dit heeft als consequentie dat ook andere eindheffingsbestanddelen dan spaarloon voortaan in beginsel tot het pensioengevend loon behoren (onderdeel 3.2.5). In onderdeel 3.7 is bevestigd dat in verlofperioden pensioenopbouw mogelijk is over 100% van het voordien (of direct na het verlof) genoten loon. Daarnaast bevat onderdeel 3 enkele verduidelijkingen van het

pensioengevend loon bij demotie, deeltijd, en arbeidsongeschiktheid. Onderdeel 4 betreft het pensioengevend loon bij de toepassing van de zogenoemde cafetariaregelingen en bevat in onderdeel 4.3 een uitbreiding van de goedkeuring om bij ruil van loonbestanddelen een verlaging van het pensioengevend loon achterwege te laten.

Onderdeel 5 betreft een actualisering en samenvoeging van de besluiten van 1 april 2003, CPP2002/2980M en van 12 januari 2005, CPP2004/2422M over pensioenopbouw in eigen beheer.

Onderdeel 6 is een actualisering van de onderdelen 3, 4 en 13 van het besluit van 8 juli 2004, CPP2004/244M inzake overgangsrecht voor prepensioenen en overbruggingspensioenen.

Onderdeel 7 betreft een actualisering en samenvoeging van de besluiten van 21 december 2000, CPP2000/3040M en van 27 november 2002, CPP2002/896M over loonstamrechten.

Dit besluit voorziet tevens in de intrekking van de volgende besluiten:

- 29 augustus 2003, CPP2003/530M inzake vragen en antwoorden hoofdstuk IIB en 38a van de Wet LB, deel 1;
- 10 februari 2004, CPP2003/1610M inzake vragen en antwoorden hoofdstuk IIB en 38a van de Wet LB, deel 2;
- 22 april 2004, CPP2003/2794M inzake vragen en antwoorden hoofdstuk IIB en 38a van de Wet LB, deel 3;
- 8 juli 2004, CPP2004/244M inzake vragen en antwoorden hoofdstuk IIB en 38a van de Wet LB, deel 4.

Voor zover de inhoud van de ingetrokken besluiten niet in het onderhavige besluit is overgenomen, betreffen deze besluiten rechtstreekse wetstoepassing. Voor zover die onderdelen nog van belang zijn, komen zij in geactualiseerde vorm te staan op de voorlichtingssite www.belastingdienstpensioensite.nl (op termijn te raadplegen via www.belastingdienst.nl).

Ook trek ik het besluit in van 2 juli 1999, DB99/1896M inzake AOW-inbouw nabestaandenpensioen en wezenpensioen. Dat besluit heeft zijn belang verloren.

1.1. Gebruikte begrippen en afkortingen

Artikel 18e (oud) van de Wet LB	artikel 18e van de Wet LB zoals dit artikel luidde op 31 december 2004
..... Artikel 38a (oud) van de Wet LB artikel 38a van de Wet LB zoals dit artikel luidde op 31 december 2004
AOW	Algemene ouderdomswet
AWR	Algemene wet inzake rijksbelastingen
dga	directeur-grotaandeelhouder
Loon	loon in de zin van hoofdstuk II van de Wet LB
loonheffing	loonbelasting/premie volksverzekeringen
loonheffingen	loonheffing, premies werknemersverzekeringen en de inkomensafhankelijke bijdrage Zorgverzekeringswet
partijen	bij een pensioenregeling betrokken werkgever(s),

(pre)pensioendatum	werknemer(s) en pensioenverzekeraar(s) de in een (pre)pensioenregeling vastgestelde ingangsdatum van het prepensioen of het ouderdomspensioen
salaris	het privaatrechtelijk of publiekrechtelijk overeengekomen salaris
UBLB	Uitvoeringsbesluit loonbelasting 1965
VUT	vervroegde uittreding
werkgever	inhoudingsplichtige voor de loonheffingen
Wet IB 2001	Wet inkomstenbelasting 2001
Wet LB	Wet op de loonbelasting 1964
(.....)	

7. Loonstamrechten

7.1. Inleiding

Dit onderdeel betreft de toepassing van de stamrechtvrijstelling op grond van artikel 11, eerste lid, onderdeel g, van de Wet LB.

7.2. Werkgever werkt niet mee aan toekennen stamrecht

In de praktijk komt het voor dat een werkgever bij ontslag van een werknemer niet bereid is mee te werken aan een ontslagvergoeding in de vorm van een stamrecht, maar slechts bereid is tot het betalen van een éénmalige afkoopsom in geld. Op grond van de wettekst is de medewerking van de werkgever echter wel vereist voor toepassing van de stamrechtvrijstelling (artikel 11, eerste lid, onderdeel g, van de Wet LB). Niettemin acht ik het gewenst ook in die gevallen de werknemer de mogelijkheid te bieden gebruik te maken van de stamrechtvrijstelling. In verband hiermee keur ik met toepassing van artikel 63 van de AWR het volgende goed.

Goedkeuring

Ik keur goed dat de stamrechtvrijstelling ook zonder de medewerking van de werkgever in ontslagsituaties wordt toegepast, onder de navolgende voorwaarden:

- de werkgever betaalt de afkoopsom aan de werknemer uit tegen de uitdrukkelijke wil van de werknemer in;
- de werknemer toont aan dat hij aan de werkgever kenbaar heeft gemaakt dat hij gebruik wenste te maken van de stamrechtvrijstelling, vóórdat de afkoopsom door hem werd ontvangen;
- de werknemer toont aan dat hij binnen drie maanden nadat hij de afkoopsom heeft ontvangen initiatieven heeft ondernomen om de afkoopsom alsnog aan te wenden als koopsom voor een stamrecht;
- de uitkeringen uit het stamrecht worden beschouwd als loon in de zin van artikel 10, eerste lid, van de Wet LB, in de vorm van inkomsten uit vroegere arbeid;
- als het stamrecht wordt ondergebracht bij een verzekeraar in de zin van artikel 19a, eerste lid, onderdeel d, van de Wet LB, wordt deze verzekeraar voor de toepassing van artikel 23a van de Wet op de vennootschapsbelasting 1969 beschouwd als degene van wie het stamrecht is bedongen;
- de verzekeraar van het stamrecht verklaart schriftelijk tegenover de inspecteur die bevoegd is ten aanzien van de werknemer, dat hij ermee akkoord gaat dat het recht wordt gelijkgesteld met een stamrecht als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel g, van de Wet LB;
- ter zake van de verwerving van het stamrecht wordt voor de loonheffingen en

- inkomstenbelasting geen enkele aftrek op het inkomen toegepast.
- de eventueel ingehouden loonheffingen kunnen op het moment dat deze via een aanslag of bezwaar tegen de inhouding worden terugontvangen van de Belastingdienst alsnog worden gebruikt als aanvullende koopsom voor het stamrecht indien deze aanvullende koopsom bij de verzekeraar wordt gestort binnen een termijn van drie maanden na de terugontvangst van de loonheffingen.

De toepassing van deze goedkeuring mandateer ik aan de bevoegde inspecteurs van de belastingdienst, aan wie ook de verzoeken kunnen worden gericht.

8. Ingetrokken regeling(en)

De volgende besluiten zijn ingetrokken met ingang van de inwerkingtreding van dit besluit:

- besluit van 2 juli 1999, DB99/1896M;
- besluit van 21 december 2000, CPP2000/3040M;
- besluit van 9 augustus 2001, RTB2001/2390M;
- besluit van 22 februari 2002, CPP2001/3047M;
- besluit van 27 november 2002, CPP2002/896M;
- besluit van 1 april 2003, CPP2002/2980M;
- besluit van 27 augustus 2003, CPP2003/233M;
- besluit van 29 augustus 2003, CPP2003/530M;
- besluit van 10 februari 2004, CPP2003/1610M;
- besluit van 9 maart 2004, kennisgeving DGB2004/1265M (Stcrt. 2004/45);
- besluit van 22 april 2004, CPP2003/2794M;
- besluit van 8 juli 2004, CPP2004/244M;
- besluit van 12 januari 2005, CPP2004/2422M.

9. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van de tweede dag na de dagtekening van de Staatscourant waarin het wordt geplaatst.

Dit besluit zal in de Staatscourant worden geplaatst.

Den Haag, 8 september 2008.

De Staatssecretaris van Financiën,
namens deze:
de directeur-generaal Belastingdienst,
J. Thunnissen

B. VRAGEN EN ANTWOORDEN MET EEN TOELICHTEND KARAKTER

1. Stamrechtvrijstelling - Toestemming vooraf van de inspecteur

(Vraag & Antwoord 08-018 d.d. 110209)

Vraag

Mag de inhoudingsplichtige de stamrechtvrijstelling, zoals opgenomen in artikel 11, eerste lid, onderdeel g, Wet LB toepassen zonder dat de competente inspecteur hiertoe vooraf toestemming verleent?

Antwoord

Ja. Als wordt voldaan aan de voorwaarden van artikel 11, eerste lid, onderdeel g, Wet LB, dan behoort de aanspraak niet tot het loon en kan de vrijstelling worden toegepast. Bestaat er bij de (ex-)werkgever dan wel de (ex-)werknemer behoefte aan zekerheid vooraf omtrent de toepassing van de stamrechtvrijstelling, bijvoorbeeld in een ontslagsituatie in verband met slechte verhoudingen tussen partijen, dan is het mogelijk de competente inspecteur van de (ex-)werkgever te verzoeken die zekerheid te geven. Een dergelijk verzoek aan de inspecteur dient te zijn voorzien van alle relevante bescheiden, zoals bijvoorbeeld de volledige (concept)stamrechtovereenkomst.

De inhoud van dit Vraag en Antwoord was eerder opgenomen in [onderdeel 1](#) van het vervallen besluit [CPP2002/896M \(besluit van 27 november 2002\)](#).

2. Stamrechtovereenkomst - Afkoopverbod

(Vraag & Antwoord 08-019 d.d. 110209)

Vraag

Moet in een stamrechtovereenkomst een afkoopverbod zijn opgenomen?

Antwoord

De Hoge Raad heeft in het arrest van 4 maart 1987, nr. 24 339, BNB 1987/215 beslist dat een stamrecht niet is vrijgesteld wanneer het stamrecht voorziet in andere opbrengsten dan uitsluitend periodieke uitkeringen. Dat houdt in dat de vrijstelling niet van toepassing is wanneer in de stamrechtovereenkomst een afkoopmogelijkheid is opgenomen.

Als in de algemene voorwaarden van de verzekeringsovereenkomst een afkoopmogelijkheid is opgenomen, dan dient deze afkoopmogelijkheid op de polis of in de bijzondere voorwaarden te zijn uitgesloten. In de stamrechtovereenkomst mag dus geen afkoopmogelijkheid zijn opgenomen, een expliciet verbod op afkoop is niet noodzakelijk.

De inhoud van dit Vraag en Antwoord was eerder opgenomen in [onderdeel 2](#) van het vervallen besluit [CPP2002/896M \(besluit van 27 november 2002\)](#).

3. Stamrechtovereenkomst - Variabele termijnen

(Vraag & Antwoord 08-020 d.d. 110209)

Vraag

Mogen de termijnen uit een stamrecht in hoogte variëren?

Antwoord

De termijnen uit een stamrecht moeten periodieke uitkeringen zijn, er hoeft geen sprake te zijn van een lijfrente. Om van een periodieke uitkering te kunnen spreken hoeven de termijnen, anders dan bij een lijfrente, niet vast en gelijkmatig te zijn. Het ontmoet dan ook geen bezwaar wanneer bij het ingaan van de termijnen wordt vastgesteld dat de termijnen wijzigen op basis van te verwachten sociale uitkeringen. Deze wijziging van de termijnen dient bij het ingaan van de termijnen in een vast bedrag te zijn vastgesteld. Bijvoorbeeld kan worden opgenomen dat de eerste 3 jaren de termijnen € 6.800 bedragen en dat na 3 jaar, omdat er dan geen recht meer bestaat op een WW-uitkering, de termijnen € 11.000 zullen gaan bedragen. Niet als een periodieke uitkering wordt aangemerkt een uitkering waarvan de hoogte afhankelijk is van het overige inkomen en dus dient als aanvulling op het inkomen tot een vooraf vastgesteld bedrag. Bijvoorbeeld is niet toegestaan een aanspraak op periodieke uitkeringen die voorziet in een aanvulling op het in enige jaar genoten inkomen tot € 50.000 per jaar.

De inhoud van dit Vraag en Antwoord was eerder opgenomen in [onderdeel 3](#) van het vervallen besluit [CPP2002/896M \(besluit van 27 november 2002\)](#).

4. Stamrechtovereenkomst - Bepalen sterftekans periodieke uitkering op twee levens

(Vraag & Antwoord 08-021 d.d. 110209)

Vraag

Een werknemer (A) krijgt per 1 januari 2002 een stamrecht toegekend. Het stamrecht voorziet in een periodieke uitkering welke afhankelijk is van het leven van A en van het leven van zijn partner (B). Deze afhankelijkheid van twee levens pleegt op twee manieren in de stamrechtovereenkomst te zijn geregeld:

1. De termijnen eindigen op een vastgestelde datum, bijvoorbeeld 1 januari 2012, of bij het eerder overlijden van de verzekerden A en B.
2. Er worden twee periodieke uitkeringen bedongen. De eerste eindigt op een vastgestelde datum, bijvoorbeeld 1 januari 2012, of bij het eerder overlijden van verzekerde A. De tweede, welke toekomt aan verzekerde B, gaat in bij het overlijden van verzekerde A voor 1 januari 2012 en eindigt op 1 januari 2012 of bij het eerder overlijden van verzekerde B.

Van een periodieke uitkering is pas sprake wanneer alle afzonderlijke termijnen afhankelijk zijn van een onzekere gebeurtenis. In het voorbeeld is de sterftekans de onzekere gebeurtenis; voorwaarde is dan wel dat sprake is van een sterftekans van minimaal 0,94%. Wanneer de sterftekans kleiner is, is geen sprake meer van een onzekere gebeurtenis.

Hoe moet in beide hiervoor genoemde voorbeelden de sterftekans worden bepaald?

Antwoord

In beide gevallen bestaat het toegekende stamrecht voor de toepassing van artikel 11, eerste lid, onderdeel g, Wet LB uit twee periodieke uitkeringen. Eén die toekomt aan A en één die toekomt aan B. Beide periodieke uitkeringen moeten afhankelijk zijn van een sterftekans van minimaal 0,94%. De sterftekans dient voor beide periodieke uitkeringen te worden bepaald over de periode van 1 januari 2002 tot 1 januari 2012, uitgaande van de meest recente sterftetabellen. Dat de periodieke uitkering die toekomt aan de partner pas ingaat bij het overlijden van A kan voor de bepaling van de sterftekans buiten beschouwing blijven.

De inhoud van dit Vraag en Antwoord was eerder opgenomen in [onderdeel 4](#) van het vervallen besluit [CPP2002/896M \(besluit van 27 november 2002\)](#).

5. Stamrechtovereenkomst - Rentevergoeding bij te late betaling ontslaguitkering

(Vraag & Antwoord 08-022 d.d. 110209)

Vraag

Als het uitbetalen van een ontslagvergoeding door een (ex-)werkgever na het ontslag nog op zich laat wachten, bijvoorbeeld ten gevolge van een civiele procedure, komt het voor dat de (ex-)werkgever een vergoeding ex artikel 7:625 van het Burgerlijk Wetboek aan de (gewezen) werknemer moet betalen. Kan die vergoeding deel uitmaken van een stamrecht?

Antwoord

Wanneer sprake is van vertraagd uitbetaald loon en de (ex-)werkgever een verhoging ex artikel 7:625 van het Burgerlijk Wetboek uitbetaalt, behoort die verhoging op grond van het arrest van de Hoge Raad van 28 juni 1978, nr. 18 592, BNB 1978/255, tot het loon. Op grond van dat zelfde arrest kan die vergoeding niet worden aangemerkt als een vergoeding ter vervanging van te derven inkomsten. De vergoeding mag daarom geen deel uitmaken van het stamrecht.

De inhoud van dit Vraag en Antwoord was eerder opgenomen in [onderdeel 7](#) van het vervallen besluit [CPP2002/896M \(besluit van 27 november 2002\)](#).

6. Stamrechtovereenkomst - Een door de rechter toegekende ontslagvergoeding

(Vraag & Antwoord 08-023 d.d. 110209)

Vraag

Het komt voor dat de kantonrechter uitspraak moet doen voordat tot ontslag kan worden overgegaan. In die uitspraak wordt dan wel de hoogte van de afkoopsom vastgesteld, zonder er rekening mee te houden dat die afkoopsom kan worden genoten in de vorm van een stamrecht. Blijft in dat geval de mogelijkheid openstaan dat de (gewezen) werknemer zijn ontslagvergoeding geniet in de vorm van een vrijgesteld stamrecht, of wordt de in de uitspraak opgenomen afkoopsom geacht te zijn genoten?

Antwoord

In de geschetste situatie blijft het mogelijk dat werkgever en werknemer overeen komen dat de ontslagvergoeding wordt uitgekeerd in de vorm van een stamrecht. De stamrechtvrijstelling is dan toepasbaar. Voorwaarde is wel dat de werkgever de afkoopsom rechtstreeks stort bij een verzekeraar of op een geblokkeerde derdenrekening bij een advocaat of notaris.

De inhoud van dit Vraag en Antwoord was eerder opgenomen in [onderdeel 8](#) van het vervallen besluit [CPP2002/896M \(besluit van 27 november 2002\)](#).

7. Stamrechtovereenkomst - Ontslagvergoeding in de vorm van een uitkering ineens

(Vraag & Antwoord 08-024 d.d. 110209)

Vraag

Kan een werknemer gebruik maken van de stamrechtvrijstelling, wanneer hij met zijn werkgever een ontslagvergoeding in de vorm van een éénmalige uitkering is overeengekomen?

Antwoord

In artikel 11, eerste lid, onderdeel g, Wet LB wordt een aanspraak op een periodieke uitkering ter vervanging van te gederfd of te derven loon onder voorwaarden vrijgesteld. Van een aanspraak is in beginsel geen sprake wanneer de werkgever uitsluitend een bedrag ter beschikking stelt waarover de werknemer vrij kan beschikken, bijvoorbeeld voor de aankoop van een stamrecht. Dat de werkgever een aanspraak heeft toegekend kan minimaal blijken uit het feit dat de werkgever de ontslagvergoeding rechtstreeks stort bij een verzekeraar of op een geblokkeerde derdenrekening van een notaris of advocaat ter aankoop van een stamrecht.

De inhoud van dit Vraag en Antwoord was eerder opgenomen in [onderdeel 9](#) van het vervallen besluit [CPP2002/896M \(besluit van 27 november 2002\)](#).

8. Stamrechtovereenkomst - Ingangsdatum periodieke uitkering in polis

(Vraag & Antwoord 08-025 d.d. 110209)

Vraag

Moet uit de stamrechtovereenkomst blijken op welk moment de periodieke uitkeringen ingaan?

Antwoord

In een stamrecht van voor 1 januari 1995, gebaseerd op artikel 11, eerste lid, onderdeel d, Wet LB (tekst 1994) hoeft geen uiterste ingangsdatum van de periodieke uitkeringen te zijn opgenomen. Bij een stamrecht van na 1 januari 1995, waarop artikel 11, eerste lid, onderdeel g, Wet LB van toepassing is, moet in de polis te zijn opgenomen dat de periodieke uitkeringen uiterlijk dienen in te gaan in het jaar waarin de werknemer de leeftijd van 65 jaar bereikt, dan wel bij zijn eerdere overlijden.

De inhoud van dit Vraag en Antwoord was eerder opgenomen in [onderdeel 13](#) van het vervallen besluit [CPP2002/896M \(besluit van 27 november 2002\)](#).

9. Stamrechtovereenkomst - (Toekomstige) echtgenoot, partner of kinderen

(Vraag & Antwoord 08-026 d.d. 110209)

Vraag

In artikel 11, eerste lid, onderdeel g, ten eerste, Wet LB wordt een limitatieve opsomming gegeven van de mogelijke begunstigen van een stamrecht. Die begunstigen zijn: de (gewezen) echtgenoot, degene met wie een gezamenlijke huishouding wordt gevoerd en/of de kinderen van de (gewezen) werknemer. Gaat het daarbij om de echtgenoot, de partner en de kinderen ten tijde van het ontslag of kunnen hieronder ook worden begrepen de eventuele toekomstige echtgenoot, partner en kinderen?

Antwoord

Het stamrecht moet aansluiten bij de omstandigheden van het moment waarop het wordt toegekend. Een alleenstaande werknemer, zonder kinderen kan dus alleen een stamrecht bedingen met zichzelf als begunstigde. Krijgt deze werknemer later alsnog een partner of kinderen, dan kan het stamrecht worden omgezet in een stamrecht waarbij de partner en/of de kinderen als begunstigen worden opgenomen.

De inhoud van dit Vraag en Antwoord was eerder opgenomen in [onderdeel 14](#) van het vervallen besluit [CPP2002/896M \(besluit van 27 november 2002\)](#).

10. Stamrechtovereenkomst - Slotbegunstiging

(Vraag & Antwoord 08-027 d.d. 110209)

Vraag

Is het toegestaan om naast de in artikel 11, eerste lid, onderdeel g, ten eerste, Wet LB genoemde begunstigten de erfgenamen van de (gewezen) werknemer als slotbegunstigten op te nemen?

Antwoord

Nee. Een recht waarbij uitkeringen kunnen toekomen aan personen buiten de in artikel 11, eerste lid, onderdeel g, ten eerste, van de Wet op de loonbelasting 1964 genoemde kring van begunstigten, valt niet onder de stamrechtvrijstelling van artikel 11, eerste lid, onderdeel g, Wet LB.

De inhoud van dit Vraag en Antwoord was eerder opgenomen in [onderdeel 15](#) van het vervallen besluit [CPP2002/896M \(besluit van 27 november 2002\)](#).

11. Stamrechtovereenkomst - Slotbegunstiging (ex)werkgever

(Vraag & Antwoord 08-028 d.d. 110209)

Vraag

In artikel 11, eerste lid, onderdeel g, ten eerste, Wet LB wordt een limitatieve opsomming gegeven van de mogelijke begunstigten van een stamrecht. Stamrechten worden vaak ondergebracht in verzekeringsproducten die altijd tot een uitkering zullen leiden, dus ook wanneer er geen toegestane begunstigten meer aanwezig zijn. Hoe kan worden voorkomen dat door die bepaling de stamrechtvrijstelling niet kan worden toegepast?

Antwoord

Een stamrecht mag er slechts toe leiden dat uitkeringen worden gedaan aan personen binnen de in de wet genoemde kring van begunstigten. Het is wel toegestaan dat de (ex-) werkgever als slotbegunstigde in de polis wordt opgenomen. Uitkeringen die nog worden gedaan wanneer van de eerder genoemde begunstigten niemand meer in leven is komen dan aan hem toe. Het recht op deze uitkeringen maakt geen deel uit van de door de werkgever aan de werknemer toegekende aanspraak. Gevolg daarvan is dat de premie die hiervoor wordt betaald geen deel uitmaakt van de koopsom voor het stamrecht en dat een eventuele uitbetaling aan de (ex)werkgever niet tot het loon behoort.

De inhoud van dit Vraag en Antwoord was eerder opgenomen in [onderdeel 16](#) van het vervallen besluit [CPP2002/896M \(besluit van 27 november 2002\)](#).

12. Stamrechtovereenkomst - Contraverzekering

(Vraag & Antwoord 08-029 d.d. 110209)

Vraag

Wanneer de gewezen werknemer die een stamrecht krijgt toegekend een contraverzekering afsluit, om op die manier te voorkomen dat kapitaalverlies optreedt als alle mogelijke begunstigden zijn overleden. Kan de premie voor die contraverzekering dan worden betaald uit de ontslagvergoeding?

Antwoord

Nee, een contraverzekering is geen verzekering die is aan te merken als een stamrecht in de zin van artikel 11, eerste lid, onderdeel g, Wet LB. De premie dient daarom uit de privé-middelen van de werknemer te worden voldaan. Betaalt de werkgever de premie voor de contraverzekering, dan behoort die premie tot het (te bruto) loon van de werknemer.

De premie voor de contraverzekering, zoals die voor rekening van de werknemer komt, moet zodanig zijn bepaald, dat deze overeenkomt met de premie voor een zelfstandig te sluiten verzekering bij overlijden. Deze premie mag niet worden beïnvloed door de gesloten stamrechtovereenkomst. Bij het bepalen van de premie dient met name rekening te worden gehouden met de gezondheidssituatie van de verzekerde(n).

De inhoud van dit Vraag en Antwoord was eerder opgenomen in [onderdeel 18](#) van het vervallen besluit [CPP2002/896M \(besluit van 27 november 2002\)](#).

13. Stamrechtovereenkomst - Verzekeraar stamrecht, Pensioenwet

(Vraag & Antwoord 08-030 d.d. 110209)

Vraag

Een lichaam als bedoeld in artikel 19a, eerste lid, onderdeel d, Wet LB, kan op grond van artikel 11, eerste lid, onderdeel g, Wet LB als verzekeraar optreden. In artikel 19a, tweede lid, Wet LB is opgenomen dat deze verzekeraar alleen onder voorwaarden als verzekeraar van pensioenen optreden van directeuren-grotaandeelhouders. Geldt deze voorwaarde ook voor lichamen als bedoeld in artikel 19a, eerste lid, onderdeel d, Wet LB, die willen optreden als verzekeraar van een stamrecht?

Antwoord

Nee, artikel 19a, tweede lid, Wet LB is alleen van toepassing als het gaat om het verzekeren van een pensioen.

De inhoud van dit Vraag en Antwoord was eerder opgenomen in [onderdeel 19](#) van het vervallen besluit [CPP2002/896M \(besluit van 27 november 2002\)](#).

14. Stamrechtovereenkomst - Verzekeraar stamrecht, drijven onderneming

(Vraag & Antwoord 08-031 d.d. 110209)

Vraag

Als een stamrecht is verzekerd bij een verzekeraar als bedoeld in artikel 19a, eerste lid, onderdeel d, Wet LB, is het dan toegestaan dat dit lichaam ook andere ondernemingsactiviteiten ontplooit?

Antwoord

Ja.

De inhoud van dit Vraag en Antwoord was eerder opgenomen in [onderdeel 20](#) van het vervallen besluit [CPP2002/896M \(besluit van 27 november 2002\)](#).

15. Stamrechtovereenkomst - Verzekeraar stamrecht, beleggingseisen

(Vraag & Antwoord 08-032 d.d. 110209)

Vraag

Als een stamrecht is verzekerd bij een verzekeraar als bedoeld in artikel 19a, eerste lid, onderdeel d, Wet LB, kunnen aan dit lichaam dan beleggingseisen worden gesteld?

Antwoord

Neen. Wel is het zakelijke karakter van de transacties door een verzekeraar als bedoeld in artikel 19a, eerste lid, onderdeel d, Wet LB een belangrijk aandachtspunt. In het bijzonder wanneer de verzekeraar transacties aangaat met (familieleden van) een aandeelhouder of stamrechtgerechtigde(n). Voorkomen moet worden dat deze transacties er toe leiden dat het stamrecht feitelijk wordt genoten.

De inhoud van dit Vraag en Antwoord was eerder opgenomen in [onderdeel 21](#) van het vervallen besluit [CPP2002/896M \(besluit van 27 november 2002\)](#).

16. Stamrechtovereenkomst - Omzetting ingegane stamrechten

(Vraag & Antwoord 08-033 d.d. 110209)

Vraag

In artikel 19b, eerste lid, Wet LB wordt, in samenhang met het zesde lid van dat artikel, de mogelijkheid geboden een stamrecht fiscaal geruisloos om te zetten in een ander stamrecht. Voorwaarde bij die omzetting is wel dat het nieuwe stamrecht voldoet aan de voorwaarden van artikel 11, eerste lid, onderdeel g, Wet LB. Geldt deze mogelijkheid ook voor reeds ingegane stamrechten?

Antwoord

Ja, een reeds ingegaan stamrecht kan ook fiscaal geruisloos worden omgezet in een nieuw stamrecht. Aan de omzetting van een reeds ingegaan stamrecht in een nieuw stamrecht is wel een beperking verbonden. Het nieuwe stamrecht moet een stamrecht zijn dat, gezien vanuit de werknemer aan wie het stamrecht oorspronkelijk werd toegekend, voldoet aan de voorwaarden van artikel 11, eerste lid, onderdeel g, Wet LB. Zo kan bijvoorbeeld een reeds ingegaan stamrecht voor een nabestaande niet worden omgezet in een uitgesteld stamrecht. Deze beperking geldt ook bij de overgang van het stamrecht naar een andere verzekeraar als bedoeld in artikel 19b, tweede lid, Wet LB, in samenhang met artikel 19b, zesde lid, Wet LB.

De inhoud van dit Vraag en Antwoord was eerder opgenomen in [onderdeel 22](#) van het vervallen besluit [CPP2002/896M \(besluit van 27 november 2002\)](#).

17. Stamrechtovereenkomst - Echtscheiding, verdeling stamrecht

(Vraag & Antwoord 08-034 d.d. 110209)

Vraag

In verband met een echtscheiding wordt de helft van de waarde van een stamrecht in de zin van artikel 11, eerste lid, onderdeel g, Wet LB aan de (ex-)echtgenote toegedeeld. Heeft deze verdeling gevolgen voor de belastingheffing?

Antwoord

Nee. Ingevolge het bepaalde in artikel 19b, derde lid, Wet LB, in samenhang met het zesde lid van dat artikel, leidt de vervreemding of omzetting van een stamrecht in het kader van echtscheiding, scheiding van tafel en bed of beëindiging van de samenleving niet tot belastingheffing. Voor de heffing van loonbelasting wordt er vanuit gegaan dat geen nieuw recht is ontstaan, maar dat de aan de (ex-) echtgenote toegedeelde helft een voortzetting is van het recht zoals dat eerder aan haar echtgenoot is toegekende. Als gevolg hiervan wordt de (ex-) echtgenote na de verdeling van het stamrecht voor de aan haar toegedeelde helft aangemerkt als 'de werknemer'.

De inhoud van dit Vraag en Antwoord was eerder opgenomen in [onderdeel 24](#) van het vervallen besluit [CPP2002/896M \(besluit van 27 november 2002\)](#).

18. Stamrechtovereenkomst - Slotbegunstiging stamrechten van voor 1 januari 1995

(Vraag & Antwoord 08-035 d.d. 110209)

Vraag

Een stamrecht mag uitsluitend leiden tot uitkeringen aan toegestane begunstigten, zoals genoemd in artikel 11, eerste lid, onderdeel g, Wet LB. Geldt dit ook voor stamrechten van voor 1 januari 1995, waarop artikel 11, eerste lid, onderdeel d, Wet LB (tekst 1994) van toepassing is?

Antwoord

Nee. In artikel 11, eerste lid, onderdeel d, Wet LB (tekst 1994) zijn geen voorwaarden genoemd met betrekking tot de personen die als begunstigten voor de periodieke uitkering kunnen worden aangewezen.

De inhoud van dit Vraag en Antwoord was eerder opgenomen in [onderdeel 17](#) van het vervallen besluit [CPP2002/896M \(besluit van 27 november 2002\)](#).

19. Stamrechtovereenkomst - Omzetting stamrecht van voor 1 januari 1995

(Vraag & Antwoord 08-036 d.d. 110209)

Vraag

Kan een stamrecht van voor 1 januari 1995 worden omgezet in een nieuw stamrecht dat voldoet aan de voorwaarden zoals die golden voor een stamrecht van voor 1 januari 1995, maar dat niet voldoet aan de voorwaarden van artikel 11, eerste lid, onderdeel g, Wet LB?

Antwoord

Neen. Ook bij de omzetting van stamrechten van voor 1 januari 1995 geldt dat het nieuwe stamrecht moet voldoen aan de voorwaarden van artikel 11, eerste lid, onderdeel g, Wet LB. De eerbiedigende werking van artikel 37, Wet LB geldt alleen voor bestaande aanspraken. Door de omzetting ontstaat een nieuwe aanspraak. Niet als een nieuwe aanspraak wordt aangemerkt het direct ingaande stamrecht dat wordt bedongen bij de expiratie van de gerichte periodieke uitkering, mits dit nieuwe stamrecht overeenstemt met hetgeen in de stamrechtovereenkomst was toegezegd.

De inhoud van dit Vraag en Antwoord was eerder opgenomen in [onderdeel 23](#) van het vervallen besluit [CPP2002/896M \(besluit van 27 november 2002\)](#).

20. Geen banksparen voor gouden-handdrukstamrechten (BANKSPAREN)

(Vraag & Antwoord A.10 “Banksparen” d.d. 8 maart 2008)

Vraag

Is het toegestaan om een gouden-handdrukstamrecht in de zin van artikel 11, eerste lid, onderdeel g, Wet LB 1964 onder te brengen bij een bancaire instelling?

Antwoord

Neen. De met ingang van 1 januari 2008 in werking getreden wettelijke bepalingen voorzien er niet in om gouden-handdrukstamrechten als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel g, Wet LB 1964 onder te brengen bij een bancaire instelling.

Dit Vraag en Antwoord is opgenomen op www.belastingdienstpensioensite.nl, onderdeel V&A lijfrente – KEW, rubriek '[Helpdeskvragen lijfrentesparen en eigen woning sparen](#)', vraagnummer A.10.

